Пралетары ўсіх краін, яднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 96 (6373) | 27 красавіка 1939 г., чацвер | ЦАНА 10 КАП.

Мабілізуем сілы на выкананне гістарычнай задачы, пастаўленай XVIII з'ездам партыі, — дагнаць і перагнаць перадавыя капіталістычныя краіны ў эканамічных адносінах на працягу бліжэйшых 10—15 год!

(З ПЕРШАМАЙСКІХ ЛОЗУНГАЎ ЦК ВКП(б).)

ЛОЗУНГІ БАРАЦЬБЫ І ПЕРАМОГ

Учора ў «Звяздзе» апублікаваны лозунгі Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) к 1 мая 1939 года.

Шчаслівы совецкі народ радасна сустракае вялікае першамайскае свята — дзень баявога агляду рэвалюцыйных сіл рабочага класа. Лікуюча запалыхаюць у гэты дзень пераможныя сцягі соцыялізма. Ярка будуць гарэць на іх баявыя лозунгі большэвіцкай партыі. Вялікія людскія патокі зальюць святочна ўпрыгожаныя вуліцы і плошчы гарадоў і вёсак. Праз пагранічныя кардоны і слупы, праз горы, мары і акіяны да ўсіх працоўных капіталістычных краін данясецца магутны кліч іх шчаслівых совецкіх братоў:

«Рабочыя, работніцы, сяляне і працоўныя ўсіх краін! Расшырайце і ўмацоўвайце народны фронт барацьбы супроць фашызма, супроць вайны! За мір, за дэмакратычныя свабоды, за соцыялізм!»

Гэты кліч падхопяць мільёны тружанікаў капіталістычных краін, самаадданa змагаючыхся з крывавым фашызмам, з пагрозай сусветнай вайны.

Фашысцкія разбойнікі спяшаюцца развязаць гэтую вайну, бо яны баяцца нарастання рэвалюцыйнага руху, згуртавання і росту дэмакратычных сіл.

Хмары вайны навіслі над светам. Агонь яе палыхае на велізарнай прасторы. Фронт другой імперыялістычнай вайны ўсё больш пашыраецца, усё новыя і новыя краіны ўцягваюцца ў яе, завязваюцца новыя вузлы, новыя ачагі крывавых баёў. Усё больш напружанымі становяцца міжнародныя адносіны. Усе краіны ліхарадачна ўзбройваюцца, чакаючы нападу фашысцкіх драпежнікаў.

У той-жа час з кожным днём мацнее адзіны фронт барацьбы супроць фашызма, супроць капіталізма. Рост антыфашысцкіх сіл асабліва ярка выявіўся ў падтрыманні працоўнымі ўсяго свету герaічнага іспанскага народа, у дапамозе мужнаму кітайскаму народу, які адстойвае сваю свабоду і незалежнасць у барацьбе супроць японскіх захватчыкаў.

Совецкі народ усімі мыслямі і пачуццямі з тымі, хто самаадданa змагаецца за мір і свабоду, хто мацуе народны фронт — магутны бар'ер супроць крывавых хваль фашысцкага разбою і насілля.

«Мы стаім за падтрыманне народаў, якія сталі ахвярамі агрэсіі і змагаюцца за незалежнасць сваёй радзімы» (Сталін).

Совецкі Саюз — адзіная краіна ў свеце, якая не ведае крызісаў, беспрацоўя, нішчаты, краіна, якая цвёрда і непахісна праводзіць палітыку міру. Толькі паслядоўная палітыка міру Совецкага Саюза з'яўляецца галоўнай перашкодай на шляху далейшага развязвання вайны. З надзеяй, радасцю і гордасцю звернуты да нашай радзімы ўзрокі ўсіх прыгнечаных, усяго перадавога, прагрэсіўнага чалавецтва.

Магутным непрыступным бастыёнам міру і соцыялізма ўзвышаецца над светам наша краіна. Нам не страшны ніякія пагрозы і падкопы ворагаў!

Гаспадарчая і культурная магутнасць нашай краіны, велічныя перамогі соцыялізма, нашы грозныя ўзброеныя сілы, маральнае і палітычнае адзінства совецкага грамадства, сталінская дружба народаў вялікага СССР — вось той нязломны гранітны фундамент, на якім грунтуецца наша сіла і моц.

Нястомнымі сталінскімі клопатамі ў нашай краіне вырашчана, выпеставана магутная, багатырская армія. Прамова маршала Совецкага Саюза тав. К. Е. Варашылава на XVIII з'ездзе ВКП(б) паказала ўсяму свету грозную сілу Чырвонай Арміі і з'ўляецца сур'ёзнай перасцярогай для ўсіх ворагаў. За годы двух сталінскіх пяцігодак наша краіна адзелася ў сталёвую броню. Аб яе разаб'юць свае ілбы фашысцкія захватчыкі. Патокі металу абрушацца на галаву тых страціўшых разум агрэсараў, якіх урокі Хасана нічаму не навучылі.

«Мы не баімся пагроз з боку агрэсараў і гатовы адказаць двайным ударам на ўдар падпальшчыкаў вайны, якія прабуюць нарушыць недатыкальнасць Совецкіх граніц» (Сталін).

Магутнай крыніцай нашай сілы з'яўляецца совецкі патрыятызм. Сваю краіну, сваю любімую радзіму совецкі чалавек гатоў абараняць да апошняй каплі крыві. У імя радзімы, у славу яе совецкія людзі штодзенна робяць гераічныя, цудоўныя справы. Кроўна звязан совецкі народ са сваёй любімай Чырвонай Арміяй.

Любоў да Чырвонай Арміі — выдатнейшая рыса совецкага патрыятызма.

І ў дзень 1 мая на чырвані сцягаў ярка будзе гарэць лозунг:

«Няхай жыве наша родная, непераможная Чырвоная Армія, магутны аплот мірнай працы народаў СССР, верны страж свабоды і незалежнасці нашай радзімы!»

Пад гэтым лозунгам выйдуць на плошчы і вуліцы гарадоў і сёл мільёны совецкіх людзей. І разам з імі выйдуць грозныя, магутныя, аснашчоныя перадавой тэхнікай, чырвоныя палкі, акружаныя клопатамі і любоўю ўсяго совецкага народа.

1 мая мы сустракаем ва ўмовах, калі народы СССР, узброеныя гістарычнымі рашэннямі XVIII з'езда ВКП(б) і мудрымі ўказаннямі вялікага правадыра таварыша Сталіна, разгарнулі далейшую барацьбу за пабудову комуністычнага грамадства, з новымі сіламі ўзяліся за ажыццяўленне велічных задач трэцяй сталінскай пяцігодкі. Рашэнні XVIII з'езда партыі Леніна—Сталіна даюць усім нам ясную большэвіцкую перспектыву, яны з'яўляюцца сапраўднай сталінскай пуцёўкай на далейшы пераможны рух уперад пад сцягам Сталінскай Канстытуцыі, да ззяючых вяршынь комунізма.

Рашэнні XVIII з'езда адкрываюць новую старонку ў гістарычным спаборніцтве двух светаў, старонку, на якой залатымі літарамі будуць запісаны новыя перамогі комунізма. Ва ўвесь рост пастаўлена перад працоўнымі СССР гіганцкая задача — перагнаць галоўныя капіталістычныя краіны і ў эканамічных адносінах. Гэтая задача напаўняе сэрца кожнага совецкага патрыёта пачуццём найвялікшага энтузіязма, гордасці і невычарпальнай энергіі, яна натхняе кожнага рабочага, калгасніка, інтэлігента совецкай краіны на новыя подзвігі, на новыя гераічныя справы.

Дні пасля з'езда партыі з'явіліся днямі слаўных стаханаўскіх спраў, цудоўных рэкордаў у славу радзімы, у імя яе магутнасці і багацця.

«Мабілізуем сілы на выкананне гістарычнай задачы, пастаўленай XVIII з'ездам партыі, — дагнаць і перагнаць перадавыя капіталістычныя краіны ў эканамічных адносінах на працягу бліжэйшых 10—15 год!».

Пад гэтым лозунгам згуртоўваецца мнагамільённая армія стаханаўцаў прамысловасці, транспарту і сельскай гаспадаркі, усе працоўныя нашай краіны, якія змагаюцца за далейшы росквіт краіны Советаў, за перавыкананне гаспадарчага плана 1939 года, за высокі сталінскі ўраджай, за ўзорнае завяршэнне веснавой сяўбы.

Грандыёзная задача пабудовы комуністычнага грамадства высоўвае на першы план важнейшую работу па выкараненню перажыткаў капіталізма ў сазнанні людзей. Паспяховае вырашэнне гэтай гістарычнай задачы патрабуе рашучага павышэння боездольнасці большэвіцкіх кадраў, іх палітычнай і тэарэтычнай загартоўкі. Узбраенне марксісцка-ленінскай тэорыяй, усямернае павышэнне большэвіцкай пільнасці — святы абавязак кожнай партыйнай арганізацыі, кожнага комуніста.

І ў сваіх першамайскіх лозунгах партыя Леніна—Сталіна заклікае да рашучай барацьбы

«За пад'ём тэарэтычнага ўзроўню і палітычнай загартоўкі нашых кадраў, за авалоданне марксізмам-ленінізмам!»

У сваіх першамайскіх лозунгах Цэнтральны Камітэт партыі напамінае, што

«Большэвіцкія кадры — залаты фонд партыі і дзяржавы.

Клапатліва вырашчвайце кадры, паважайце іх, цаніце іх!»

У дзень 1 мая совецкі народ яшчэ раз прадэманструе сваю бязмежную адданасць партыі Леніна—Сталіна, сваю любоў да вялікага правадыра, натхніцеля і арганізатара перамог комунізма — таварыша Сталіна. Ён прадэманструе сваю гатоўнасць нястомна мацаваць абаронную магутнасць радзімы, змагацца за новыя поспехі і заваяванні совецкай навукі, тэхнікі, культуры і мастацтва.

У дзень 1 мая над светам будзе рэяць баявы большэвіцкі лозунг:

«Няхай жыве вялікі, непераможны сцяг Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна! Няхай жыве ленінізм!»

ТАВАРЫШ К. Е. ВАРАШЫЛАЎ—КАЛЕКТЫВУ ОРДЭНАНОСНАГА КІРАЎСКАГА ЗАВОДА

Віншую таварышаў кіраўцаў з узнагароджаннем іх завода ордэнам Леніна. Разам з вамі радуюся гэтай высокай і зусім заслужанай вашым слаўным калектывам узнагародзе. Ваш завод адзін з старэйшых у СССР, пераўтвораны совецкай уладай у велізарнае культурнае прадпрыемства, паспяхова спраўляецца з велізарнымі задачамі па аснашчэнню Чырвонай Арміі сучаснай тэхнікай. Поспехі завода і вялікая ўзнагарода за іх накладваюць на вас, таварышы кіраўцы, новыя адказнейшыя абавязкі—пастаянна і настойліва захоўваць установлены на заводзе парадак, разгарнуць яшчэ шырэй і паглыбіць яшчэ больш стаханаўскі рух, каб яшчэ больш і лепш даваць нашай Чырвонай Арміі дабротнай і ў дастатковай колькасці баявой тэхнікі. Упэўнен, што завод будзе ісці толькі ўперад, толькі да новых і ўсё большых і большых дасягненняў.

Прывітанне. К. ВАРАШЫЛАЎ.

23 красавіка 1939 года.

VIII ПЛЕНУМ ВЦСПС

На вячэрнім пасяджэнні пленума 25 красавіка працягвалася абмеркаванне даклада тав. Шверніка.

Сакратар ВЦСПС тав. Брэгман сваю прамову прысвяціў арганізацыйнай рабоце прафсаюзаў у сувязі з рашэннямі VIII з'езда ВКП(б). Тав. Брэгман востра ставіў пытанне аб барацьбе з няўважлівымі адносінамі да новых кадраў, прышоўшых у прамысловасць.

На вячэрнім пасяджэнні выступілі таксама тт. Мартырасян (старшыня ЦК саюза работнікаў медыка-санітарнай працы Азербайджана), Васерман (старшыня ЦК саюза рабочых авіяцыйнай прамысловасці), Зорына (старшыня ЦК саюза работнікаў дашкольных установ), Папоў (рэдактар газеты «Труд») і інш.

СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА

імені ТРЭЦЯЙ СТАЛІНСКАЙ ПЯЦІГОДКІ

НАСУСТРАЧ СЛАЎНАМУ ДЗЕСЯЦІГОДДЗЮ

МАГІЛЕЎ. (Ад нашых спецыяльных карэспандэнтаў).

Праменні веснавога сонца яркім святлом азараюць будынак магілеўскага аўтарамонтнага завода імені Кірава. Вакол яго ва ўсю шыр раскінуліся новыя шматпавярховыя жылыя дамы, дзіцячыя сады, яслі, школа, добра абсталяваны клуб.

Тут у светлых прасторных цэхах завода куе сваё жыццё, поўнае радасці і шчасця, дружны, спаяны калектыў рабочых, інжынераў і тэхнікаў. Усе гараць адзіным жаданнем сустрэць знамянальны дзень 10-годдзя слаўнага соцыялістычнага спаборніцтва і пролетарскае свята Першага мая новымі вытворчымі поспехамі.

З кожным днём усё ярчэй і ярчэй разгараюцца агні спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі. Адстаючыя даганяюць перадавікоў, а перадавікі заваёўваюць новыя стаханаўскія вышыні.

Цэх № 1 — перадавік соцыялістычнага спаборніцтва. 21 красавіка яго рабочы калектыў заваяваў новую вытворчую перамогу, датэрмінова выканаўшы месячную вытворчую праграму.

У гэтым цэху б'е ключом творчая тэхнічная мысль, якая рацыяналізіруе тэхналагічны працэс, уныдрае культуру ў вытворчасць.

У 4,4 раза падымае прадукцыйнасць працы рацыяналізатарская прапанова майстра цэха тав. Рабкіна аб замене коўкі крашнтэйна завадной рукаяткі штампоўкай.

Каштоўнейшае рацыяналізатарскае мерапрыемства ўнядрыў майстар тав. Гурэвіч. Храміраванне дэталей, у мэтах нарашчэння хромам зношаных месц, па яго прапанове, праводзіцца без папярэдняй станочнай шліфоўкі. Гэтае мерапрыемства дае заводу гадавую эканомію ў 33.508 руб.

Карэнным чынам змянілі працэс тэрмічнай апрацоўкі рукавоў і ўтулак стары майстар тэрмічнага аддзялення тав. Кароўкін і яго вучань, цяпер знатны стаханавец рэспублікі тав. Бугаёў. Прадукцыйнасць працы на гэтым працэсе павялічылася на 300 проц. і брак даведзен да нуля.

Многа сіл, энергіі і ведаў укладвае ў справу рацыяналізацыі тэхналагічнага працэса вытворчасці цэха яго начальнік, малады, здольны інжынер тав. Рыцікаў. Яго каштоўнейшыя рацыяналізатарскія прапановы прынеслі заводу не адзін дзесятак тысяч рублёў эканоміі. Нядаўна тав. Рыцікаў разам з групай інжынераў-тэхнолагаў тт. Лішчанка і Фёдаравым прапанаваў у мэтах эканоміі дэфіцытнага, дорага каштуючага метала выраблять новы контршафны вал каробкі скарасцей машыны «ЗІС» з двух упільных дэталей— контршафнага вала і шасцярні задняга ходу.

Многа рацыяналізатараў ёсць таксама і ў іншых цэхах завода. Стаханавец кацельнай тав. Пасечкін унёс прапанову аб падачы падагрэтай вады з каласніковых трубак у бак кандэнсатара ўласным ціскам без прымянення помпы, што скарачае гадовы расход электраэнергіі на 29.476 кіловат-гадзін.

Завод гардзіцца сваімі знатнымі людзьмі—рацыяналізатарамі-вынаходнікамі, якія, не пакладаючы рук, памнажаюць багацце свайго роднага прадпрыемства.

Я. ЭЛЬКІНД,
З. ЛАРЫСАЎ.

ВЫНІКІ СПАБОРНІЦТВА

Вытворчыя падарункі сустракаюць міжнароднае пролетарскае свята Першага мая члены кааператыўнай арцелі «Працаўнік». На 15 красавіка арцель выпусціла звыш плана 45.000 рублёў прадукцыі. [illegible]

[illegible]

М. СТЭРЛІН.

ВЫТВОРЧЫМІ ПЕРАМОГАМІ СУСТРАКАЮЦЬ ВЯЛІКАЕ СВЯТА

[illegible]

БАБРУЙСК, 26 красавіка. (БЕЛТА). [illegible]

ПЛЕНУМ МАСКОЎСКАГА ГАРАДСКОГА КАМІТЭТА ВКП(б)

25 красавіка адбыўся пленум Маскоўскага гарадскога камітэта ВКП(б), прысвечаны пытанням абароннай работы. [illegible]

З дакладам аб стане абароннай работы і задачах партыйных арганізацый выступіў сакратар МГК ВКП(б) тав. Папоў.

[illegible]

(ТАСС).

УСЕСАЮЗНАЯ НАРАДА АКТЫВА РАБОТНІКАЎ ЛЁГКАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

25 красавіка ў Маскве закончылася ўсесаюзная нарада актыва работнікаў лёгкай прамысловасці, якая прадаўжалася тры дні. Выступаўшыя ў спрэчках па дакладу наркома лёгкай прамысловасці СССР тав. Лукіна гаварылі аб велізарным вытворчым уздыме на фабрыках і заводах. У рэзультаце большасць прадпрыемстваў у першым квартале датэрмінова выканала план.

Аднак многія прадпрыемствы яшчэ не скарысталі ўсіх магчымасцей. Нарком лёгкай прамысловасці РСФСР тав. Уткін прывёў рад фактаў, якія сведчаць аб тым, што фабрыкі і заводы ў першым квартале маглі выпусціць значна больш тавараў шырокага спажывання. Ён унёс прапанову перавесці на здзельную аплату працы новыя групы рабочых, узмацніць кіраўніцтва невялікімі прадпрыемствамі, больш увагі ўдзяляць развіццю стаханаўскага руху.

На нарадзе была падвергнута крытыцы работа галоўных упраўленняў і Наркамата.

З яркай прамовай на нарадзе выступіў сустрэты бурнымі апладысментамі намеснік Старшыні Соўнаркома СССР таварыш А. І. Мікаян.

Удзельнікі нарады паслалі прывітанні таварышам Сталіну, Молатаву і Мікаяну.

На нарадзе быў прынят зварот да ўсіх работнікаў лёгкай прамысловасці з заклікам датэрмінова выканаць план 1939 г.

(ТАСС).

У КАМІСІІ СОВЕЦКАГА КАНТРОЛЯ

Існуе рад пастаноў, якія забараняюць расходваць на арганізацыю розных свят сродкі звыш установленых лімітаў. Аднак, як паказала праверка, праведзеная Камісіяй Совецкага Кантроля пры СНК СССР, кіраўнікі многіх прадпрыемстваў і ўстаноў і ў гэтым годзе намецілі празмерна вялікія сумы на правядзенне першамайскіх свят. Дырэктар завода «Москабель» Ухорскі і галоўны бухгалтар Красноў намерваліся зрасходваць каля 24.000 рублёў, хоць ніякіх фондаў на гэта не мелі. Дырэктар гасцініцы «Москва» Егораў сумесна з начальнікам Упраўлення рэстаранамі, кафе і буфетамі Марозавым, маючы на правядзенне першамайскіх свят ліміт у 5 тыс. рублёў, склалі каштарыс на суму больш 64 тысяч рублёў. У Наркамаце мясной і малочнай прамысловасці СССР, замест 3,5 тысячы рублёў збіраліся патраціць 9,5 тысячы рублёў.

Аналагічныя факты Камісія Совецкага Кантроля выявіла таксама на 1-й сітцанабіўной фабрыцы, на шаўковай фабрыцы імені Шчэрбакова, у магазіне № 1 «Гастроном».

Камісія Совецкага Кантроля пры СНК СССР пастанавіла прыцягнуць галоўнага бухгалтара завода «Москабель» Краснова да судовай адказнасці. Дырэктару завода Ухорскаму аб'яўлена вымова. Суровая вымова аб'яўлена дырэктару гасцініцы «Москва» Егораву і начальніку Упраўлення рэстаранамі, кафе і буфетамі Марозаву. Вымову атрымаў і дырэктар магазіна № 1 «Гастроном» Пажогін.

Камісія Совецкага Кантроля абавязала кіраўнікоў гаспадарчых, кааператыўных і іншых арганізацый і ўстаноў неадкладна перагледзець каштарысы расходаў на святкаванне 1 мая, давёўшы іх да памераў, прадугледжаных пастановамі Ўрада.

Адзначаючы практыку незаконнага пазычання сродкаў у гаспадарчых органаў раённымі і гарадскімі арганізацыямі на афармленне будынкаў, плошчаў і вуліц, — Камісія Совецкага Кантроля абавязала ўсіх кіраўнікоў гаспадарчых, кааператыўных і інш. арганізацый безумоўна выконваць выданыя па гэтаму повадy пастановы і аб кожным асобным факце незаконнага патрабавання сродкаў паведамляць ураду.

(ТАСС).

Па Совецкай краіне

АБ ПЕРАЛЁЦЕ МАСКВА — ЗША

26 красавіка меркаваўся вылет Героя Совецкага Саюза т. В. К. Кокінакі па маршруту Масква — Ісландыя — Грэнландыя—ЗША але з прычыны неспрыяючай метэаралагічнай абстаноўкі і наяўнасці магнітнай буры вылет адкладзен

(ТАСС).

20-ТЫСЯЧНЫ ДЫЗЕЛЬНЫ ТРАКТАР

ЧЭЛЯБІНСК. (ТАСС). 23 красавіка на Чэлябінскім трактарным заводзе імені Сталіна ў канцы першай змены з галоўнага канвеера цэха зборкі і выпрабаванняў зышоў 20-тысячны дызельны трактар.

ОРДЭНЫ САЮЗА ССР НА МІЖНАРОДНАЙ ВЫСТАЎЦЫ Ў НЬЮ-ЁРКУ

ЛЕНІНГРАД, 25 красавіка. (ТАСС). Мастакі Манетнага двара зрабілі з метала і спецыяльных фарбаў велізарныя копіі трох ордэнаў Совецкага Саюза — ордэн Леніна, ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга і ордэн «Знак почета». Размер кожнай з іх прыкладна ў 150 разоў больш натуральнай велічыні.

Ордэны ўпрыгожваюць зараз грандыёзны «Зал працы» совецкага павільёна на міжнароднай выстаўцы ў Нью-Ёрку. Яны размешчаны над велізарным пано, на якім паказаны ордэнаносцы — знатныя людзі Совецкага Саюза.

У Растове-на-Дану заканчваецца будаўніцтва вялікага эстраднага тэатра. НА ЗДЫМКУ: выгляд тэатра з боку гарадскога саду імені Максіма Горкага.

Фото П. Поварава (Фотахроніка ТАСС).

НАВУКОВАЯ СЕСІЯ, ПРЫСВЕЧАНАЯ 230-ГОДДЗЮ ПАЛТАЎСКАЙ БІТВЫ

ПАЛТАВА, 25 красавіка. (ТАСС). Інстытут гісторыі Акадэміі навук УССР правядзе ў пачатку ліпеня ў Палтаве навуковую сесію, прысвечаную 230-годдзю Палтаўскай бітвы.

У сесіі прыме ўдзел каля 40 прадстаўнікоў Акадэміі навук СССР, УССР, БССР, інстытутаў гісторыі, універсітэтаў. Будзе заслухана 10 дакладаў.

Прафесар Оглоблін зробіць даклад на тэму «Барацьба рускага і украінскага народаў супроць шведскага ўтаржэння ў Расію ў пачатку XVIII стагоддзя». З дакладам «Палтаўская бітва ў асвятленні рускай і украінскай мастацкай літаратуры» выступіць акадэмік Белецкі. Даклад «Здрада Мазепы» зробіць старшы навуковы супрацоўнік інстытута гісторыі тав. Палонская.

Матэрыялы сесіі будуць выпушчаны спецыяльным выданнем.

Па гарадах Совецкага Саюза. НА ЗДЫМКУ: жылы дом, пабудаваны ў другой пяцігодцы на вуліцы Фурманава ў гор. Алма-Ата.

Фото А Бахвалава і Б. Сагітава (Фотахроніка ТАСС).

ДРУГІ З'ЕЗД СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ УЗБЕКІСТАНА

ТАШКЕНТ. (ТАСС). 23 красавіка адкрыўся другі з'езд совецкіх пісьменнікаў Узбекістана. На парадку дня з'езда — даклады аб задачах совецкай літаратуры ў сувязі з рашэннямі XVIII з'езда ВКП(б), аб стане узбекскай літаратуры і задачах Саюза совецкіх пісьменнікаў Узбекістана і інш.

У канцы першага пасяджэння з'езд з велізарным натхненнем прыняў прывітанне таварышу Сталіну.

УСЕСАЮЗНЫ КОНКУРС АРТЫСТАЎ ЭСТРАДЫ

Камітэт па справах мастацтваў пры Соўнаркоме СССР рашыў правесці ў гэтым годзе ўсесаюзны конкурс артыстаў эстрады. Конкурс павінен стымуліраваць далейшы рост эстраднага мастацтва ў СССР, вылучыць новых маладых выканаўцаў, расшырыць і палепшыць рэпертуар артыстаў эстрады.

Першы, адборачны тур праводзіцца па РСФСР: у Маскве, Ленінградзе, Свердлоўску, Горкім, Варонежы, Хабараўску і Растове-на-Дану, а па астатніх саюзных рэспубліках — у сталіцах. Другі і трэці туры адбудуцца ў лістападзе ў Маскве.

Для пераможцаў конкурса ўстанаўліваюцца прэміі ў размеры ад 8 тыс. руб. да 2 тыс. рублёў. Лепшыя творы совецкіх пісьменнікаў і кампазітараў, упершыню выконваемыя на конкурсе, таксама будуць [illegible]

(ТАСС).

ВЫСТАЎКА ПРАЕКТАЎ ПОМНІКАЎ А. М. ГОРКАМУ

25 красавіка ў музеі А. М. Горкага, у Маскве, адкрылася выстаўка праектаў помнікаў вялікаму пісьменніку.

На выстаўцы прадстаўлены праекты манументальных помнікаў, якія па рашэнню ЦК ВКП(б) і Соўнаркома СССР павінны быць пабудаваны ў Маскве, Ленінградзе і Горкім— у гарадах, дзе праходзілі найбольш значныя перыяды жыцця, літаратурнай і грамадска-палітычнай дзейнасці вялікага пісьменніка.

На выстаўцы прадстаўлена 26 праектаў, якія належаць 17 аўтарам. Сярод іх—В. І. Мухіна, М. Г. Манізер, І. А. Мендэлевіч, С. Д. Меркураў, В. Н. Дамагацкі, І. Д. Шадр, В. Д. Каралёў, Я. І. Нікаладзе і інш.

Агульны выгляд доменнага цэха камбіната «Азоўсталь» (Марыупаль).

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

БОЛЬШЭВІЦКАЯ ШКОЛА ВЫХАВАННЯ КОМУНІСТАЎ

Партыйны сход мае вялікае выхаваўчае значэнне для членаў і кандыдатаў партыі. Тут комуніст расшырае свой палітычны кругазор, набывае навыкі большэвіцкай прынцыповасці і арганізаванасці. Велізарная палітычная роля партыйнага схода, як школы большэвіцкага выхавання комуністаў.

Гэтаму яркім прыкладам з'яўляюцца партыйныя сходы партарганізацыі менскай фабрыкі «Комунарка». Праводзяцца яны тры разы ў месяц. Абмеркаванне важнейшых рашэнняў партыі, забеспячэнне выканання вытворчых планаў, соцыялістычнае спаборніцтва і стаханаўскі рух, авангардная роля комуністаў на вытворчасці — вось асноўныя пытанні парадку дня партыйных сходаў. Не адзін раз абмяркоўвалася пытанне і аб самастойнай рабоце комуністаў над кнігай, аб авалоданні тэорыяй марксізма-ленінізма.

Палітычная завостранасць партыйнага схода ў многім залежыць ад яго своечасовай падрыхтаванасці. Таму бюро партарганізацыі заўсёды загадзя знаёміць комуністаў з парадкам дня. Яшчэ за 2 — 3 дні да схода вывешваюцца аб'явы, комуністаў паведамляюць індывідуальна, а таксама і праз фабрычную шматтыражку. Гэтым самым дасягаецца 100-процантная яўка, павялічваецца актыўнасць у выступленнях. У рэзультаце на кожным сходзе выступае не менш 10—15 чалавек. Партыйныя сходы ў большасці праходзяць на высокім ідэйна-палітычным узроўні.

Так, напрыклад, на апошнім партыйным сходзе ў красавіку месяцы комуністы абмяркоўвалі вынікі работы XVIII з'езда ВКП(б) і ход соцспаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі. Выступалі начальнікі цэхаў, майстры, радавыя комуністы. Яны па-дзеламу намячалі задачы па ажыццяўленню рашэнняў XVIII [illegible]

[illegible]

дыдатаў партыі можна было-б прывесці значна больш.

Партыйны сход выхоўвае пачуццё адказнасці ў комуністаў за выкананне даваемых даручэнняў. У ажыццяўленне рашэння партыйнага схода многія комуністы паказалі высокія ўзоры прадукцыйнасці працы. У карамельным цэху, напрыклад, дзе працуе звыш 20 комуністаў, вытворчы план сістэматычна перавыконваецца. Член партыі тав. Радкевіч, узяўшы на сябе абавязацельства, даказала, што слова большэвіка не разыходзіцца са справай. Яна добра арганізавала палітмасавую работу ў цэху, яе брыгада выконвае план на 130 проц. Вырасла колькасць новых стаханаўцаў і ўдарнікаў.

На сваіх сходах комуністы ўносяць каштоўныя прапановы. Пры абмеркаванні вынікаў XVIII з'езда член партыі тав. Флендзэр адзначыў, што неабходна арганізаваць таварную гаспадарку і палепшыць работу канфетнага цэха, гэта дасць магчымасць павялічыць выпуск прадукцыі.

Калектыў фабрыкі ўключыўся ў соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі і абавязаўся выканаць гадавую праграму к 12 снежня — гадавіне выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Партыйны сход па забеспячэнню выканання ўзятых абавязацельстваў намеціў рад мерапрыемстваў. Галоўнае — узмацніць палітмасавую работу сярод рабочых і ўзначаліць соцспаборніцтва. Вылучаныя агітатары, партыйныя і непартыйныя большэвікі — тт. Радкевіч, Іваноўская, Бляхер, Фрыдлянд, Мядзведзева і Галкін вывучэнне рашэнняў з'езда ўвязваюць з задачамі фабрыкі.

На адным з партыйных сходаў у лютым было выяснена, што многія комуністы не працуюць над сабой, не змагаюцца за павышэнне свайго ідэйна-тэарэтычнага ўзроўню. Раду таварышам сход указаў на гэта. Улічыўшы ўказан[illegible]

[illegible]

У. СЦЯПАНАЎ.

ПАРТЫЙНАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ ЎЗНАЧАЛІЛА АБАРОННУЮ РАБОТУ

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). Партыйная арганізацыя гомельскай абутковай фабрыкі «Праца» [illegible]

[illegible]

ЧЫТЧЫКІ-БЯСЕДЧЫКІ Ў КАЛГАСНЫХ БРЫГАДАХ

ЛЕЗНА. [illegible]

[illegible]

А. ЛЕБЕДЗЕЎ.

НА КАЛГАСНЫХ ПАЛЯХ

НЕ ПЕРАНЯЛІ ВОПЫТ ПЕРАДАВЫХ

Перадавыя калгасы Багушэўскага раёна, уключыўшыся ў соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі, паспяхова разгортваюць веснавую сяўбу. Да 23 красавіка засеяна 815 гектараў зернавых і тэхнічных культур.

Калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі імені Варашылава, Навасельскага сельсовета, улічылі ўмовы вясны і старанна праводзяць раннюю сяўбу. Разам з зернавымі калгас сее лён, бульбу і інш. культуры. Калгаснікі паставілі сабе задачай сустрэць 1 мая заканчэннем сяўбы.

За час палявых работ у калгасе вырасла многа стаханаўцаў, якія перавыконваюць вытворчыя нормы. Сцяпан Герасімаў і Фядос Панкратаў узорваюць кожны дзень па 0,90—0,92 гектара пры норме 0,60 гектара, Грыгорый Шмурадка, Дзяніс Сохнаў і Гаўрыла Казлоў узорваюць па 0,86 гектара.

Прыклады ўзорнай працы паказваюць трактарысты Багушэўскай МТС. Трактарыст Дзмітрый Зайцаў калёсным трактарам узараў за дзень у калгасе «Пабеда» 15 гектараў, Гайдукоў — 8 гектараў.

Трэба, аднак, прызнаць, што многія калгасы разгортваюць сяўбу вельмі марудна. Ёсць у раёне калгасы, якія ўпускаюць раннія тэрміны сяўбы, не змагаюцца за павышэнне ўраджайнасці. Да апошняга часу ў калгасах Какоўчынскага, Леднявіцкага, Машканскага сельсоветаў сяўба не разгорнута. У гэтых калгасах дапусцілі разрыў паміж ворывам і сяўбой. У калгасе імені Кірава, Леднявіцкага сельсовета, падрыхтавана 35 гектараў глебы, але не засеяна ні аднаго гектара.

Дрэнна працуе трактарны парк Стайкаўскай МТС. З 7 трактараў, якія знаходзяцца ў Леднявіцкім сельсовеце, два трактары зусім не працуюць. Яны дрэнна адрамантаваны. Дзённых норм трактарысты не выконваюць.

Зямельныя органы раёна не прынялі ніякіх мер, каб ліквідаваць недахопы першых дзён палявых работ і закончыць сяўбу ў сціслыя тэрміны. І. ГЛУШЫНСКІ.

ДОБРА ПРАЦУЮЦЬ ЗВЕННІ

РАГАЧОЎ. Калгас «13-годдзе Кастрычніка», Гадзілавіцкага сельсовета, «Першы май», Стаўпнянскага сельсовета, «Іскра», Кісцянеўскага сельсовета, і іншыя амаль закончылі сяўбу ранніх яравых і прыступілі да сяўбы бульбы. З поспехам праходзіць сяўба ў калгасе «Ленінскае жыццё», Дварэцкага сельсовета, дзе ўжо засеяна 125 гектараў яравых.

Звенні калгаса «Пуцілавец» паказваюць высокія ўзоры работы. Яны скончылі сяўбу яравых і прыступілі да сяўбы бульбы. Сеялі выключна на добра апрацаванай і ўгноенай глебе, пры поўным захаванні ўсіх правіл агратэхнікі.

Значна лепш, чым у мінулым годзе, працуюць трактары. Якасць іх работы прымаецца калгасамі выключна на «добра» і «выдатна». Трактарыст Гарадзецкай МТС тав. Якушаў ужо на 30 гектараў перавыканаў план веснавога ворыва. Выдатна працуюць трактарысты — браты Малахавы. Адзін з іх П. А. Малахаў з'яўляецца кандыдатам на Ўсесаюзную сельскагаспадарчую выстаўку.

І. ВЛАСАЎ.

У ТРАКТАРНАЙ БРЫГАДЗЕ

КОПЫЛЬ. (Кар. «Звязды»). Вечар. У пагранічным калгасе імені Сталіна трактарыст МТС Беня Бендзь заступіў на сваю змену. Працаваў усю ноч. Раніцою на поле прышлі брыгадзір Аляксандр Крэпскі і ўчотчык.

Учотчык трактарнай брыгады Грыгорый Сянькевіч абмерыў участак і з пачуццём радасці за свайго таварыша прамовіў:

— Малайчына Бендзь, даў за змену 7,4 гектара. Гэта двайная норма выпрацоўкі.

— Выдатная работа, лепш і не трэба, —згадзіўся старшыня калгаса.

Не адстае ад Бендзь і трактарыст С. Пархімовіч. Перад выхадам у поле яны заключылі паміж сабой соцыялістычны дагавор. Яны змагаюцца за першынства ў соцыялістычным спаборніцтве імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі, за пачэснае права ўдзелу ва Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы.

Абодва трактарысты выдатна працуюць на калгасных палях, перавыконваюць нормы выпрацоўкі, даюць высокую якасць палявых работ. Іх трактары не ведаюць вымушаных прастояў.

Зменная выпрацоўка ў трактарыста Бендзь кожны дзень складае не менш 5—6 гектараў. У Сцяпана Пархімовіча — па 6 гектараў, пры норме — 3,8 гектара на трактары «ХТЗ».

Перавыконваючы нормы, яны адначасова эканомяць гаручае. Трактарыст Бендзь зэканоміў 50 кг., Сцяпан Пархімовіч — 60 кг. Брыгада Аляксандра Крэпскага зэканоміла за час палявых работ 230 кілограмаў гаручага.

Поспехі трактарнай брыгады Аляксандра Крэпскага былі-б яшчэ большымі, але дырэкцыя Забалоцкай МТС (дырэктар т. Хвалей) не склала правільнага маршрута руху трактараў, няправільна расставіла машыны ў калгасах, у выніку чаго трактары робяць частыя халастыя пераходы.

С. КАЗНАЧЭЕЎ.

Павільён БССР на Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы.

ЗА ДАЛЕЙШЫ ТВОРЧЫ РОСТ

(Гастролі Дзяржаўнага Рускага драматычнага тэатра БССР у Менску)

Дзяржаўны рускі драматычны тэатр БССР з'яўляецца адзіным рускім тэатрам у Беларусі.

[illegible]

П. Я. КОЛАС, дырэктар Дзяржаўнага рускага драматычнага тэатра БССР
В. Н. БЕРНС, галоўны рэжысёр.

ПОМНІК А. С. ПУШКІНУ Ў ВІЦЕБСКУ

ВІЦЕБСК. 1 мая на скверы па Пушкінскай вуліцы адбудзецца адкрыццё помніка геніяльнаму рускаму паэту А. С. Пушкіну. Скульптурная фігура вялікага паэта ўстаноўлена на прыгожым трохметровым п'едэстале. (БЕЛТА).

ВЯЛІКІ РЫЧАГ БУДАЎНІЦТВА КОМУНІЗМА

Да дзесяцігоддзя звароту XVI Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі аб соцыялістычным спаборніцтве

Дзесяць год назад, 29 красавіка 1929 г., XVI Усесаюзная партыйная канферэнцыя звярнулася да ўсіх рабочых, да ўсіх працоўных Совецкага Саюза з заклікам—для выканання пяцігадовага плана арганізаваць спаборніцтва ва ўсіх галінах будаўніцтва, арганізаваць спаборніцтва заводаў, фабрык, шахт, чыгунак, соўгасаў, калгасаў, совецкіх устаноў, школ і больніц. Мільёны працоўных адказалі на гэты гістарычны зварот партыі Леніна—Сталіна незвычайным працоўным уздымам. Ва ўсёй краіне забіла ключом творчая ініцыятыва. Энтузіязм рабочых і калгаснікаў сапраўды рабіў цуды. Дзякуючы магутнаму ўздыму творчых сіл краіны, дзякуючы беззаветнай адданасці працоўных мас справе Леніна—Сталіна першая пяцігодка бліскуча была выканана раней тэрміну.

Таварыш Сталін, падводзячы вынікі першай пяцігодкі, наглядна паказаў, што дазволіла нам дабіцца сусветнай перамогі.

«Гэта, перш за ўсё, актыўнасць і самаадданасць, энтузіязм і ініцыятыва мільённых мас рабочых і калгаснікаў, развіўшых разам з інжынерна-тэхнічнымі сіламі каласальную энергію па разгортванню соцыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва. Не можа быць сумнення, што без гэтай акалічнасці мы не маглі-б дабіцца мэты, не маглі-б рушыць уперад ні на крок». («Пытанні ленінізма», стар. 511).

Уся далейшая гісторыя перамог, атрыманых намі ў соцыялістычным будаўніцтве, паказала, што ў народзе — невычарпальная крыніца энергіі, талентаў і ініцыятывы. Гэтыя выдатныя якасці з асаблівай сілай павінны былі праявіцца і сапраўды праявіліся ў соцыялістычным спаборніцтве.

У артыкуле «Як арганізаваць спаборніцтва?» Ленін паказаў, якім магутным, надзейным рычагом з'яўляецца спаборніцтва ў соцыялістычным будаўніцтве.

Ленін вучыў, што соцыялістычнае спаборніцтва выхоўвае новага чалавека, ламае старыя, недарэчныя прывычкі і прадрассудкі, вучыць працаваць па-новаму, стварае новыя стымулы працы, устанаўлівае новую працоўную дысцыпліну, развязвае ініцыятыву мас. У комуністычных суботніках Ленін угледзеў вялікі пачын, першыя раскі комуністычнай працы. Ён ацэньваў гэтыя суботнікі, як падзеі велізарнай важнасці.

«Гэта — пачатак перавароту, больш труднага, больш істотнага, больш карэннага, больш рашаючага, чым звяржэнне буржуазіі, бо гэта — перамога над уласнай коснасцю, распушчанасцю, дробнабуржуазным эгаізмам, над гэтымі прывычкамі, якія пракляты капіталізм пакінуў у спадчыну рабочаму і селяніну». (Ленін, т. XXIV, стар. 329).

Вялікі пачын комуністычных суботнікаў не прайшоў бясследна. Ён запаліў агонь спаборніцтва, паказаў прыклады працоўнага гераізма, сапраўдных комуністычных адносін да працы. Пачын перадавых рабочых быў падхоплен масамі, з года ў год пачаў расці рух, які потым выліўся ў вялікі народны стаханаўскі рух. Злейшыя ворагі рабочага класа — трацкісты — не лічылі масы здольнымі на працоўны гераізм. Партыя выкрыла гнусных здраднікаў рэволюцыі. Магутны працоўны ўздым, які пачаўся ў краіне, апракінуў разлікі ворагаў народа.

У сакавіку 1929 года на заводзе «Красный выборжец» быў падпісан першы дагавор соцыялістычнага спаборніцтва. Спаборніцтва пачало шырыцца па ўсёй краіне, яно стала масавым.

Таварыш Сталін з геніяльнай празорлівасцю ахарактарызаваў дзесяць год назад гіганцкае значэнне гэтага сродка барацьбы за комунізм.

«... Спаборніцтва ёсць **комуністычны метад будаўніцтва соцыялізма на** аснове максімальнай **актыўнасці** мільённых мас працоўных. На самай справе, спаборніцтва ёсць той **рычаг**, пры дапамозе якога рабочы клас заклікан перавярнуць усё гаспадарчае і культурнае жыццё краіны на базе соцыялізма». **(Сталін,** «Спаборніцтва і працоўны ўздым мас». «Правда», 22 мая 1929 г.).

На аснове соцыялістычнага спаборніцтва пачалі расці шарэнгі перадавікоў вытворчасці, павышацца тэхнічны ўзровень рабочых, разгортвацца рацыяналізатарская работа, развівацца самакрытыка, ініцыятыва, любоў да навізны, да ўсяго, што паляпшае работу, рушыць наперад, набліжае да мэт, пастаўленых партыяй і ўрадам.

Працоўны ўздым біў па капіталістычных элементах горада і вёскі. Ворагі соцыялізма — трацкісты, бухарынцы—усяляк стараліся спыніць, сарваць пачаўшаеся наступленне рабочага класа, яны прабавалі адняць у яго ўпэўненасць у перамозе. Але партыя, кіруемая таварышам Сталіным, выкрыла падкопы ворагаў, натхніла масы на новыя працоўныя подзвігі, дала ім ясную перспектыву, дапамагла ім зразумець, што самаадданая гераічная праца, агульны працоўны ўздым неабходны для таго, каб пакончыць з капіталізмам і давесці да канца соцыялістычнае будаўніцтва.

Соцыялістычнае спаборніцтва разлілося веснавой бурнай паводкай, зносіўшай усе перашкоды, якія ставіліся яму ворагамі народа.

У снежні 1929 года ў Маскве быў склікан усесаюзны з'езд ударных брыгад. Да гэтага часу ў прамысловасці і на транспарце ўжо налічваліся сотні тысяч ударнікаў. Творчая думка лепшых людзей рабочага класа не спынялася на дасягнутым, яна шукала і знаходзіла новыя шляхі і формы для практычнага вырашэння вялікіх і трудных гаспадарчых і тэхнічных пытанняў. Пачалася барацьба за якасць, за зніжэнне сабекошту, узніклі гаспадарча-разліковыя брыгады, у цэнтры ўвагі стаў тэхпромфінплан, зарадзілася выдатніцтва.

У поглядах людзей на працу адбыўся карэнны перелом. З непасільнага цяжару праца стала радаснай, творчай, яна стала справай чэсці, справай славы, справай доблесці і геройства.

Новыя задачы, якія ставіла перад краінай партыя, указанні, якія даваў таварыш Сталін, знаходзілі гарачы, жывы водгук сярод будаўнікоў соцыялізма. На заклік таварыша Сталіна дапоўніць пафас новага будаўніцтва пафасам асваення новай тэхнікі рабочыя адказалі тым, што ўзяліся за тэхнічную вучобу і пачалі спаборнічаць на грамадскую здачу тэхнічных экзаменаў. Указанне правадыра, што галоўнае [illegible] у людзях, авалодаўшых тэхнікай, натхніла працоўных на новыя перамогі. Пачаўся вялікі стаханаўскі рух.

У сваёй прамове на Першай усесаюзнай нарадзе стаханаўцаў таварыш Сталін ускрыў карэнні гэтага народнага руху, паказаў нам сусветна-гістарычнае значэнне яго. Стаханаўскі рух ламае старыя тэхнічныя нормы, перакрывае ў цэлым радзе выпадкаў прадукцыйнасць працы перадавых капіталістычных краін, адкрывае новыя шляхі для навукі і тэхнікі, падрыхтоўвае ўмовы для пераходу ад соцыялізма да комунізма. Поспехі стаханаўскага руху гавораць аб тым, што культурна-тэхнічны ўзровень рабочага класа ў нас высока падняўся, а рост гэты вядзе да знішчэння процілегласці паміж разумовай і фізічнай працай.

Стаханаўскі рух надаў соцыялістычнаму спаборніцтву небывалы размах. Ён стварыў новыя рычагі для падняцця прадукцыйнасці працы і культуры вытворчасці. Школы стаханаўскіх метадаў працы, грамадскія агляды абсталявання, шэфства стаханаўцаў і спецыялістаў над адстаючымі рабочымі, спаборніцтва па прафесіях — усё гэта аказвае магутнае падтрыманне працоўным у барацьбе за высокія паказальнікі.

Партыя і ўрад праяўляюць велізарныя клопаты аб разгортванні на прадпрыемствах, у соўгасах, калгасах і ўстановах соцыялістычнага спаборніцтва, ударнай і стаханаўскай працы. Новымі законамі аб соцыялістычнай працы, аб упарадкаванні працоўнай дысцыпліны створаны ўсе ўмовы для таго, каб совецкі народ мог дабіцца новых перамог. Ключ да гэтых перамог — далейшы рост прадукцыйнасці працы.

У сваім дакладзе на XVIII з'ездзе партыі таварыш Сталін паставіў перад намі новую грандыёзную задачу:

«Разгарнуць далей уздым нашай прамысловасці, рост прадукцыйнасці працы, удасканаленне тэхнікі вытворчасці з тым, каб пасля таго, як перагналі ўжо галоўныя капіталістычныя краіны ў галіне тэхнікі вытворчасці і тэмпаў росту прамысловасці, — перагнаць іх таксама эканамічна на працягу бліжэйшых 10—15 год». (**І. Сталін.** Справаздачны даклад на XVIII з'ездзе ВКП(б) аб рабоце ЦК ВКП(б). Палітвыдат, стар. 38—39).

У нас ёсць усё неабходнае для таго, каб справіцца з гэтай новай гіганцкай задачай. Соцыялістычнае спаборніцтва на нашых прадпрыемствах, на ўсіх участках нашага абшырнага фронта гаспадарчага і культурнага будаўніцтва адыграе тут рашаючую ролю.

З натхненнем і гарачай верай у таржаство справы Леніна—Сталіна ўзяліся многамільённыя масы будаўнікоў соцыялізма за ажыццяўленне Другой сталінскай пяцігодкі, і яна была выканана так-жа добра, як Першая пяцігодка.

Няма ніякага сумнення, што трэцяя сталінская пяцігодка таксама будзе з поспехам выканана. Мільёны працоўных яшчэ задоўга да адкрыцця XVIII з'езда ВКП(б) разгарнулі соцыялістычнае спаборніцтва імені з'езда. У выніку гэтага новага працоўнага ўздыму многія прадпрыемствы і асобныя галіны прамысловасці датэрмінова закончылі квартальную праграму і выканалі іншыя канкрэтныя абавязацельствы.

Рашэнні з'езда большэвікоў яшчэ мацней распалілі агонь соцыялістычнага спаборніцтва. Пачалося ўсесаюзнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі. Такая высокая свядомасць, такая актыўнасць, такая аднадушнасць працоўных мас магчымы толькі ў нашай краіне, моцна, непарушна ўнутранае маральна-палітычнае адзінства народа.

Гэта адзінства — лепшая гарантыя таго, што ў трэцім пяцігоддзі краіна соцыялізма даб'ецца новых сусветна-гістарычных перамог.

А. МАТВЕЕ[illegible]

ВОПЫТ ЛЕПШЫХ—УСІМ НАСТАЎНІКАМ РЭСПУБЛІКІ

* * *

САКРЭТ ПОСПЕХУ

Вялікай важнасці задача, пастаўленая XVIII з'ездам партыі па комуністычнаму выхаванню мас, патрабуе ад нас, настаўнікаў, крапатлівай і настойлівай работы.

Мне, на працягу маёй 17-гадовай педагагічнай работы, шмат прышлося перамагчы труднасцей, каб дабіцца тых поспехаў, якія ёсць цяпер.

Выкладаю я рускую мову ў V і VII класах. У пачатку першай чвэрці 1938—39 вучэбнага года паспяховасць маіх вучняў па рускай мове была вельмі нізкая, асабліва ў пятых класах, дзе яна дасягала не больш 40 проц. У дыктоўцы з 90—100 слоў вучні рабілі 25 памылак. З такім становішчам нельга было мірыцца.

Тады я глыбей, да самых дробязей пачала прадумваць кожны ўрок. Вучань лепш засвайвае, калі яму прыводзіш прыклады знаёмыя, блізкія. Іншы раз, для яснасці, прыходзіцца рабіць супастаўленні з беларускай мовай, параўноўваць асобныя выражэнні рускай мовы з падобнымі на беларускай. Для разбору і запісвання дыктоўкі я выбіраю цікавыя прыклады, фразы з твораў класікаў мастацкай літаратуры, зачытваю іх вучням і гэтым самым прывіваю любоў да рускай мовы і літаратуры.

Рэзультаты атрымаліся добрыя. Цяпер многа памылак ні адзін вучань не робіць. Радка бывае, каб хто з вучняў V класа зрабіў памылку ў дыктоўцы, большасць піша наогул без памылак. Як прыклад можна прывесці вучаніцу V класа Валю Андрэйчанка. У першай чвэрці вучэбнага года яна атрымлівала дрэнныя адзнакі па рускай мове, а зараз вучыцца выключна на «добра» і «выдатна». Дрэнна займаліся Іван Фомін і Уладзімір Купрэеў. Не шкадуючы часу, сіл і энергіі, я займалася з імі і дабілася, што зараз яны сталі лепшымі вучнямі ў класе.

Паспяховасць вучняў параўнаўча з першай чвэрцю падвоілася. Калі па раёну процант паспяховасці па рускай мове ў няпоўных сярэдніх школах складае 70,6, то ў маіх класах ён дасягае 86,5. Гэтым дасягненнем я не абмяжоўваюся. Мая мэта — дасягнуць стопроцантнай паспяховасці.

Для таго, каб вучань менш рабіў памылак пры напісанні дыктоўкі, недастаткова толькі ўказаць яму на памылку і выправіць яе. Трэба дэтальна разгледзець, як гэта памылка магла здарыцца, прааналізіраваць яе, знайсці зразумелыя аб'ясненні, каб гэта глыбока ўрэзалася ў памяць вучня.

Ведаючы дасканала сваіх вучняў, я ведаю як ім раз'ясніць матэрыял, як выкладаць. Калі мне прыходзіцца разбіраць тую ці іншую памылку, зробленую вучнем, то стараюся ўвайсці ва ўсе дробязі пазашкольнага жыцця вучня, даведваюся аб прычынах, якія перашкаджаюць яму ўспрымаць мае аб'ясненні.

Любячы сваю работу, сваіх вучняў, настаўнік не можа быць у баку ад усяго пазашкольнага жыцця вучня. Мне, як класнаму настаўніку, амаль на працягу ўсяго дня прыходзіцца быць з вучнямі. То праверам сошдгавор, то праводзім палітгутарку, то рэпэтыруем п'есу. Гэтыя цесныя, прыязныя адносіны толькі спрыяюць мне ў маёй педагагічнай рабоце.

Я люблю сваю работу, сваю прафесію настаўніка. Усведамленне таго, што працуеш на адным з адказнейшых участкаў будаўніцтва комуністычнага грамадства, напаўняе сэрца радасцю, натхняе на большыя поспехі. Хочацца працаваць яшчэ лепш, дасягаць яшчэ большага.

Наближаюцца веснавыя іспыты. Гэта будзе прагляд нашай настаўніцкай работы. За невялікі час, што астаўся да іспытаў, я прыкладу ўсе сілы, каб мае вучні па рускай мове паказалі стопроцантную паспяховасць.

А. П. ЖЭМЧУЖЫНА,
настаўніца Касцеяўскай НСШ, Лёзнянскага раёна.

НА ЗДЫМКУ — Настаўніца 25-й сярэдняй школы г. Менска — Зінаіда Васільеўна Ліхачова, узнагароджаная пачотнай граматай Вярхоўнага Совета БССР, праводзіць урок.
Фото Я. Салавейчыка.

ЗА ЯКАСЦЬ УРОКА

Я выкладаю біялогію і хімію ў старшых класах і адначасова з'яўляюся класным кіраўніком VIII «Б» класа. У трэцяй чвэрці вучэбнага года я дабілася 100-процантнай паспяховасці па сваіх прадметах. Уключыўшыся ў соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі, прыкладаю ўсе свае сілы і веды, каб к канцу вучэбнага года прысці з такімі-жа высокімі паказальнікамі.

Поспех вучэбна-выхаваўчай работы залежыць, бясспрэчна, ад самога настаўніка. Я імкнуся глыбока падрыхтавацца да кожнага ўрока, скарыстоўваю пры гэтым як можна шырэй метадычную літаратуру і наглядныя дапаможнікі, праводжу неабходныя доследы. Падачу матэрыяла я заўсёды дэтальна прадумваю для кожнага класа з тым, каб матэрыял зацікавіў мацнейшых вучняў і, разам з тым, быў даступным для больш слабых.

Увесь час урока ў мяне скарыстоўваецца з поўнай нагрузкай. Каб сканцэнтраваць увагу вучняў на прадумванне адказаў, я задаю пытанні ўсяму класу, а потым выклікаю аднаго з вучняў. Калі запытваемы закончыў свой расказ, але не даў поўнага адказу, тады выклікаецца другі вучань, які з месца ўказвае на прапушчаныя моманты. Гэта дапамагае вучням замацоўваць свае веды. Кожную новую тэму я звязваю з папярэднімі, час ад часу паўтараючы пройдзены матэрыял.

Гэтыя асноўныя моманты маёй работы і забяспечылі высокія паказальнікі паспяховасці. Прыкладу ўсе намаганні, каб іх не знізіць да канца вучэбнага года. Увесь настаўніцкі калектыў нашай школы імкнецца закончыць вучэбны год з выдатнымі вынікамі, зрабіць школу адною з перадавых у горадзе.

О. В. КАЛЕЧЫЦ,
настаўніца 8-й сярэдняй школы г. Магілева.

ПОЎВЕКА Ў ШКОЛЕ

У гэтым годзе мінае 50 год маёй педагагічнай дзейнасці. Поўвека работы ў школе—гэта вялікі і складаны шлях. Ёсць што ўспомніць, ёсць што расказаць. Адно ясна, што ўсю веліч педагагічнай працы, настаўніцкай дзейнасці я адчуў толькі ў годы совецкай улады, калі да ведаў пацягнуліся не адзіночкі, а мільёны дзяцей працоўных.

Асаблівы творчы ўздым кожны з нас адчувае зараз. Рашэнні XVIII з'езда ВКП(б), мудрыя ўказанні нашага правадыра і настаўніка—вялікага Сталіна аб совецкай інтэлігенцыі даюць нам, настаўнікам, ключ да вырашэння пытання комуністычнага выхавання дзяцей.

Які-б прадмет ні вёў настаўнік, ён павінен бачыць перад сабой асноўную задачу—фарміраванне новага чалавека, актыўнага будаўніка комуністычнага грамадства.

Соцыялістычнае спаборніцтва — выдатны метад комуністычнага выхавання. Хочацца тут коратка расказаць пра вопыт узаемнага спаборніцтва паміж вучнямі і паміж настаўнікамі.

Я вяду матэматыку ў 5-х класах і рускую мову ў 10-х класах Новабеліцкай 4-й сталінскай сярэдняй школы. Звенні маіх класаў і вучні ўключыліся ў соцспаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі. Уключыўся ў спаборніцтва і я сам. Паспяховасць па маіх прадметах дасягае 95 проц.

Работу з адстаючымі вучнямі лічу вельмі важнай і адказнай. Нямала адстаючых я падцягнуў да ўзроўню паспяваючых. У час веснавых канікул я праводзіў сістэматычную вучобу з адстаючымі. Гэтыя заняткі прыцягнулі нават і добра паспяваючых вучняў. Таксама шэфствую над асобнымі вучнямі і аказваю ім дапамогу ў па-за-класных занятках.

Вялікім сваім абавязкам, як стары педагог, лічу таварыскую дапамогу маладым настаўнікам. Кірую заняткамі па павышэнню кваліфікацыі настаўнікаў IV класа па рускай мове і арыфметыцы.

А. Д. КАРПОВІЧ,
настаўнік Новабеліцкай сярэдняй сталінскай школы № 4.

З АДСТАЮЧЫХ У ПЕРАДАВЫЯ

У 1937—38 вучэбным годзе Лебядзёўская пачатковая школа была самай адстаючай у Жлобінскім раёне. Яна не мела адпаведнага абсталявання, падручнікаў, дапаможнікаў. На паўторны год асталося многа вучняў.

На школьнай нарадзе, з удзелам вучняў і бацькоў, мы канкрэтна абмеркавалі далейшыя шляхі нашай работы.

Па просьбе вучняў настаўнікі арганізавалі дадатковыя заняткі па паасобных, больш цяжкіх тэмах, сістэматычна пачалі працаваць гурткі адстаючых, сярод вучняў і настаўнікаў разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва. І кожны дзень даваў прыкметна лепшыя вынікі. У другім квартале школа ўжо мела 69 процантаў абсалютнай паспяховасці.

Вельмі вялікую ролю ў падняцці паспяховасці адыграла сувязь з бацькамі. Калі той ці іншы вучань атрымліваў дрэнную адзнаку або не выконваў хатняга задання, аб гэтым настаўнікі неадкладна даводзілі да ведама бацькоў, цікавіліся прычынамі. Гэта павысіла адказнасць вучняў, яны пачалі лепш рыхтаваць урокі.

У трэцім квартале па першаму класу паспяховасць складала ўжо 91 процант, па другому — 90 проц. Абсалютная паспяховасць школы вырасла да 89 проц. Зараз настаўніцкі калектыў нашай школы змагаецца за ўзорнае заканчэнне вучэбнага года.

Ц. В. ДРАЖЫН,
загадчык Лебядзёўскай пачатковай школы, Жлобінскага раёна.

ЗАДАВОЛЕННЕ РАБОТАЙ

Клас, які я вяду, за трэцюю чвэрць вучэбнага года мае 97 процантаў абсалютнай паспяховасці. Адстае толькі адна вучаніца. Але ёсць цвёрдая ўпэўненасць, што і яна не будзе адстаючай.

На кожны ўрок у мяне складзена кароткая праграма-план і да кожнага ўрока я добра рыхтуюся, не гледзячы на тое, што ўжо некалькі год мне даручаецца чацверты клас, і вучэбны план мне добра знаём.

Пісьмовыя класныя работы даюцца мною на другіх і трэціх уроках; не на першым, калі вучні яшчэ знаходзяцца пад уплывам знешніх уражанняў, і не на апошнім, калі яны ўжо некалькі стомлены. Стараюся ўсе 45 мінут урока скарыстаць на прадукцыйную работу, і таму не дапускаю ніякіх іншых пытанняў і размоў, якія не датычаць урока.

Урок пачынаецца апытаннем учарашняга задання. Запытваю двух-трох вучняў, задаю асобныя пытанні яшчэ некалькім і пераканаўшыся, што заданне выканана, прыступаю да распрацоўкі матэрыялу, намечанага на дадзены ўрок. Тэарэтычныя аб'яснення па мовах і арыфметыцы пацвярджаю запісам на класнай дошцы, спачатку запісаўшы на ёй загаловак тэмы, якая павінна быць распрацавана. У больш цяжкіх выпадках гэтыя запісы раблю сам, у лёгкіх—запісы робіць вучань пад маім наглядам.

Звычайна, апрача тэарэтычных вестак, даю як можна больш пісьмовых практыкаванняў, замацоўваючых гэтыя весткі. Лічу падобны спосаб лепшым метадам для замацавання ў памяці вучняў тых вестак і навыкаў, якія школа павінна ім даваць.

Па такому, прыблізна, плану вяду я ўрокі ў чацвертым класе. Задаволен сваёй работай і дасягаю здавальняючых поспехаў.

В. І. ДРУГАЧОНАК,
настаўнік 28-й НСШ г. Віцебска.

* * *

АДЗІН З ЛЕПШЫХ

З іменем Александра Антонавіча Чэрняўскага звязана нямала выдатных успамінаў многіх тысяч людзей, якіх ён вучыў на працягу 45 год настаўніцкай дзейнасці.

Александр Антонавіч з цяжкасцю атрымаў асвету ва ўмовах старой, царскай Расіі. У той змрочны час ён не мог праявіць сябе як сапраўдны выхавацель, таму што рускаму царызму не патрэбны былі выхавацелі, якія неслі працоўным масам святло і веды.

Больш 20 год Александр Антонавіч працаваў настаўнікам пры жудасным царскім рэжыме. З пачуццём горычы ён успамінае старыя гімназіі, з іх дзікім рэжымам, палачнай дысцыплінай, калі ўсё жывое, рэволюцыйнае прэсекалася ў корані. «Былі і тады,—успамінае Александр Антонавіч,—добрыя вучні, але яны былі нелюбімы і няўгодны школьнаму начальству. Яны былі «небяспечнымі» людзьмі».

Пасля перамогі Вялікай Кастрычніцкай рэволюцыі кануў у небыццё гэты цёмны, праклятый час, калі народны настаўнік быў прыніжаным, забітым. Партыя, вялікія Ленін і Сталін паднялі аўтарытэт народнага настаўніка на небывалую вышыню. Новыя сілы, новы ўздым знайшоў і Александр Антонавіч.

З велізарнейшым энтузіязмам, з вялікай любоўю адносіцца ён да сваёй работы. З вялікім педагагічным майстэрствам ён раскрывае перад вучнямі веліч нашых дзён на фоне змрочнага і цяжкага мінулага колішняй Расіі. Яго ўсе ўрокі па рускай літаратуры і мове палітычна насычаны, глыбока эмацыянальны. Адсюль—паспяховасць вучняў складае не менш 95—98 процантаў.

Александр Антонавіч з'яўляецца ўсеагульным любімцам як педкалектыва, так і вучняў нашай школы. Гэта не выпадкова, бо ён з'яўляецца ўсебакова адукаваным чалавекам. Ён вельмі добра ведае, што для таго, каб быць сапраўдным выхавацелем совецкіх рэбят, трэба глыбока ведаць не толькі сваю спецыяльнасць, быць знатаком сваёй справы, але і авалодваць марксісцка-ленінскай навукай.

І ён упорна авалодвае гэтай навукай, якая падымае кожнага спецыяліста на небывалую вышыню.

Александр Антонавіч у справе павышэння кваліфікацыі, умення працаваць над сабой з'яўляецца для многіх з нас, педагогаў, прыкладам. Выдатным з'яўляецца тое, што ён аказвае выключна вялікую дапамогу маладым педагогам сваім багацейшым педагагічным вопытам і тэарэтычнымі пазнаннямі. Якія выдатныя водзывы студэнтаў-практыкантаў аб ім, як аб настаўніку-метадысту! Ён уважліва, цярпліва і настойліва перадае свой велізарнейшы вопыт маладым кадрам.

Яго любяць і паважаюць усе. Вучні любяць яго за тое, што ён вельмі чуткі, уважлівы і адначасова патрабавальны да сябе і да іх. Настаўнікі любяць яго за тое, што ён з выключнай любоўю адносіцца да свайго выкладання.

За 45 год педагагічнай работы некалькі тысяч людзей выхавана Александрам Антонавічам. Ёсць сярод іх урачы, педагогі, лётчыкі, людзі мастацтва і навукі.

Партыя, урад высока ацанілі работу Александра Антонавіча. Нядаўна ён узнагароджан граматай Вярхоўнага Совета БССР.

Зараз Александр Антонавіч поўны гарачага жадання з яшчэ большай энергіяй працаваць над пастаўленай XVIII з'ездам партыі задачай комуністычнага выхавання працоўных, над ліквідацыяй капіталістычных перажыткаў у сазнанні людзей.

Няма сумнення, што Александр Антонавіч і надалей будзе выхоўваць з нашых вучняў людзей, дастойных вялікай Сталінскай эпохі.

А. ЧУЧКО,
дырэктар 2-й сярэдняй школы г. Менска.

РАДАСЦЬ ПРАЦЫ

51 і 31.

Гэтыя лічбы маюць прамое дачыненне да біяграфіі Васілія Міхайлавіча Вусціна. Убеленага сівізной, прыветлівага, сустракаем мы яго ў настаўніцкай школы. Перарваўшы ажыўленую гутарку з маладой настаўніцай, у якой толькі-што наведаў урок, ён звяртаецца да зайшоўшага:

— Вы бацька вучня?

— Так... так...

Завязваецца змястоўная гутарка. Той, што зайшоў першым, рабочы аднаго з прадпрыемстваў г. Віцебска, слушна выслухоўвае парады старога настаўніка, згаджаецца з ім і абяцае дапамагаць школе ў выхаванні свайго сына, які за апошні час пачаў парушаць дысцыпліну і нават адставаць у вучобе.

Развітаўшыся з бацькам вучня, Васілій Міхайлавіч, нібы даўно знаёмы, радасна прывітаўся і пачаў гаварыць аб пачэснай прафесіі настаўніка, якому наша краіна даручыла самае каштоўнае — выхаванне падрастаючага пакалення.

— У жыцці маім адна радасць — дзеці, — кажа Васілій Міхайлавіч. — З 51 года жыцця большая палавіна яго — 31 год — аддана школе. У мяне не было і няма другой прафесіі апрача прафесіі настаўніка.

Гэтым словам нельга не паверыць. Сёмы ў сям'і беднага селяніна, Васілій Міхайлавіч з вялікімі труднасцямі выйшаў у людзі, скончыў настаўніцкую семінарыю і поўнасцю аддаўся школе, дзецям. Аж да 1930 года ён бязвыездна працуе на вёсцы, прымаючы самы актыўны ўдзел у грамадскім жыцці. І калі ў першыя годы настаўніцкай дзейнасці ў яго было многа інцыдэнтаў з папом, дык пасля рэволюцыі ён і блізка не дапусціў яго да школы. Усю-ж перабудову школы на новыя рэльсы рабіў рашуча і пры поўным падтрыманні насельніцтва. Неахвоч быў Васілій Міхайлавіч да шматлікіх пераводаў са школы ў школу.

— Па сутнасці, вы на трэцім месцы зараз? — пытаем у яго.

— Так. Не хочацца часта мяняць школу. Не люблю быць перабежчыкам. Звыкнешся з абстаноўкай, з рэбятамі — дык працаваць і лёгка, і прыемна.

У трэцяй сярэдняй школе г. Віцебска, дзе зараз працуе Васілій Міхайлавіч, ведаюць, што ў яго за ўсё жыццё не было ніводнага пропуску, ніводнага спазнення. У школе ён знаходзіць здавальненне, радасць працы.

На ўроках у Васілія Міхайлавіча забываешся на ўсё. Будзь гэта гутарка пра чарговую частку мовы, або літаратурнае чытанне — ты жывеш, акунаешся ў творчую працу. Няма на ўроках Васілія Міхайлавіча недысцыплінаваных. Педагог-практык, педагог-майстар, ён умее ўсіх не крыкам, не пагрозамі прыцягнуць да мышлення, развіць імкненне дзейна працаваць. Проста і арганічна зліты словы педагога з слухачамі — яго вучнямі. Ён валодае нейкім інстынктыўным пачуццём часу — усе 45 мінут урока насычаны работай. Званок педагог сустракае словамі: «Запішыце ў дзённік наступнае заданне».

Васілій Міхайлавіч расказвае:

— Ніводнага ўрока ў мяне быць не можа без папярэдняй падрыхтоўкі, без дакладна складзенага плана. Зацікавіць усіх праходзімым матэрыялам — вось мэта майго ўрока. Урок абавязкова павінен быць насычан матэрыялам.

Як не паверыць такім доказам. У Васілія Міхайлавіча патрабаванне і да сябе і да вучня сур'ёзнае. Атрымаўшы дрэнную адзнаку, вучань не можа дачакацца пакуль не ліквідуе яе. Прычым, як жартліва зазначае сам педагог, настаўнік — гэта скрыпка, у ім павінен знаходзіць водгук кожны ўчынак вучня. Васілій Міхайлавіч заўсёды непакоіцца, калі яго вучань атрымлівае «дрэнна». Усе намаганні прыкладаюцца, каб дапамагчы яму. І вучань гэта адчувае, яму нялоўка перад сваім настаўнікам.

Багацце педагагічных прыёмаў, якімі карыстаецца Васілій Міхайлавіч, дае магчымасць мець высокую паспяховасць па прадмету, які ў другіх школах мае большую колькасць непаспяваючых. Пятыя класы, якія вядзе тав. Вусцін па беларускай мове і літаратуры, маюць па 95—100 процантаў паспяховасці. Усе меры прымаюцца да таго, каб ліквідаваць годамі прывіты ганебны разрыў паміж пісьмом і вусным засваеннем праграмнага матэрыялу. Канец вучэбнага года Васілій Міхайлавіч мяркуе сустрэць з поўнай ліквідацыяй непаспяховасці.

У гэтым вучэбным годзе тав. Вусціна, як старога педагога-практыка, вылучылі загадчыкам вучэбнай часткі класаў 1—4. І тут ён праявіў сябе толькі з добрага боку. Не ўрыўкамі, а сістэматычна дапамагае старэйшы педагог настаўнікам малодшых класаў. Наладжваюцца адкрытыя ўрокі, гутаркі з настаўнікамі, абмеркаванне планаў, размеркаванне матэрыялаў урока і т. д. і т. д.. У Васілія Міхайлавіча вычарпальны адказ атрымлівае кожны, хто да яго звяртаецца. Маладая настаўніца тав. Назарчук прама прызнаецца, што дапамога завуча—прычына таго, што яе клас дасягнуў самай высокай паспяховасці (94,5 проц.) па класах 1—4. Паважаюць Васілія Міхайлавіча ўсе ў школе, а ён адказвае ўзаемнасцю, адказвае большай напружанасцю ў рабоце. Атрымліваючы пенсію, маючы добрых сыноў (адзін стаханавец-чыгуначнік, другі выдатнік ваенна-марскога вучылішча), тав. Вусцін не можа аставацца без працы, зрадніўся моцна і назаўсёды са школай.

...Вось кончыўся ўрок, і па карыдору светлай і прасторнай сталінскай чатырох павярховай школы зноў ідзе радасны і ззяючы стары педагог. Ён нясе шчасную ўсмешку задаволенасці пачэснай працай. Акружаны шчабечучай ласкавай дзетварой, ён набіраецца новых сіл. Прыліў творчых сіл вялікі. Адным шляхам уперад крочыць ён з радасным пакаленнем. Для яго ён існуе, яму аддае ўсё.

Пав. КАВАЛЁЎ.

г. Віцебск.

НАСТАЎНІЦА ПАЎЛОЎСКАЯ

Не верыцца, што ёй семдзесят адзін год. Жывасць, нейкая асаблівая рухавасць і энергічнасць прыдаюць гэтай жанчыне надзвычай маложавы выгляд. Яе захапляючыя размовы насычаны цікавай рознастайнасцю, якой могуць пазайздросціць многія. Слухаеш яе з вялікім захапленнем, і шкадуеш пасля, што так хутка скончылася размова.

Жыццёвы шлях яе вялікі.

У 1906 годзе Еўгенія Ільінічна Паўлоўская прыехала ў Мормальскую школу. Ужо да гэтага яна мела каля дзесяці год педагагічнага стажа. Заўсёды жыццерадасная, адданая сваёй справе і настойлівая, Еўгенія Ільінічна не спалохалася таго, што школа мела толькі 30 вучняў. З усёй энергіяй узялася яна за працу.

Насычаючы ўрокі захапляючай тэматыкай, яна проста, даходчыва і яскрава аб'ясняла вучням тую ці іншую з'яву прыроды, красачна чытала апавяданні, цудоўна арганізоўвала экскурсіі на рэчку, у лес. Яна ўмела падпарадкоўваць сваёй волі дзетвару. Вучні хутка прывыклі і палюбілі сваю настаўніцу.

У доўгія і сумныя зімовыя вечары да яе заходзілі сяляне. Яна чытала ім кнігі, адказвала на цікавячыя іх пытанні, давала парады. Часта да яе звярталіся за медыцынскай дапамогаю. І Еўгенія Ільінічна ніколі не адмаўлялася задаволіць тую ці іншую просьбу, даць патрэбную параду, або настаўленне. Гэтым і заваявала сабе Паўлоўская павагу і аўтарытэт сярод насельніцтва. Яе любілі заслужана.

Да 1920 года стаж педагагічнай дзейнасці Еўгеніі Ільінічны складаў ужо 25 год. Дзяржава назначыла ёй пенсію, і Паўлоўская па стану здароўя пакінула школу.

Але не магла яна доўга адпачываць. Быстры рост соцыялістычнай культуры ў вёсцы, новае, квітнеючае жыццё цягнула Паўлоўскую ў школу, да дзетвары, і яна ў 1932 годзе зноў прынялася за сваю любімую справу.

На яе вачах у Мормалі вырас новы вялікі школьны будынак.

***

Быў звычайны студзеньскі дзень. У Мормальскай развіваючайся сярэдняй школе, дзе зараз працуе выкладчыцай рускай і замежнай моў Еўгенія Ільінічна Паўлоўская, канчаўся чацверты ўрок.

Нечакана ў настаўніцкую ўвайшоў расчырванеўшы ад марозу чалавек у форме ваеннага лётчыка. Гэта быў малодшы лейтэнант паветраных сіл РСЧА — Павел Шырокі.

— Калі ласка, заходзьце, — спаткаў яго дырэктар. — Вы да мяне?

Прывітаўшыся па вайсковаму, Шырокі чотка прагаварыў:—Я хацеў-бы пагутарыць з Еўгеніяй Ільінічнай.

Цяжка перадаць хвалюючую сустрэчу настаўніцы Паўлоўскай са сваім былым вучнем Шырокім. Ад радасці ў яе навярнуліся слёзы на вачах. Перад ёю стаяў яе выхаванец, жывы, прыгожы і мужны Павел Шырокі, — нядаўна — цікаўны і старанны вучань, цяпер — камандзір, лётчык.

Яны доўга паціскалі рукі, і было відаць, як Еўгенія Ільінічна з мацярынскай любоўю разглядала і любавалася ім.

Як дарагі, як родны і як блізкі для настаўніка вучні, якія выходзяць на шырокі шлях жыцця і якія першае знаёмства з жыццём, з навукай атрымліваюць ад яго, настаўніка!..

На мінуту Паўлоўская задумалася, і ў яе галаве пранесліся думкі і ўспаміны аб сваіх вучнях. Колькі іх выхавала яна! Многа. Нават не ўспомніць усіх.

У яе вучыўся Нікіта Іванавіч Парашчанка — дэпутат Вярхоўнага Совета БССР, Васілій Бабкоў — дырэктар Папаратнянскай НСШ, Лазарава Зіна — студэнтка трэцяга курса Мазырскага педвучылішча, Бабкоў Пётр — старшыня Дабрагашчанскага сельсовета, і многа іншых. За сваю многалетнюю работу Паўлоўская выхавала не адзін дзесятак адданых людзей нашай радзіме. І яны ўдзячны сваёй настаўніцы, перапісваюцца з ёю, просяць парад, расказваюць аб жыцці сваім, поспехах.

***

Як умела праводзіць заняткі Паўлоўская! За многалетнюю сваю працу яна набыла багаты вопыт у выхаванні вучняў. Яна ведае, як лепш падаць той ці іншы вучэбны матэрыял, спалучыць яго з канкрэтнымі фактамі і з'явамі, зацікавіць вучняў і прымусіць іх з першай мінуты ўрока сканцэнтравана аддацца вучобе. І як вынік — абсалютная паспяховасць па яе прадметах складае 97 процантаў. Вось чаму Еўгенія Ільінічна карыстаецца заслужанай пашанай сярод вучняў, бацькоў, настаўніцкага калектыва.

Канчаюцца ўрокі. Еўгенія Ільінічна накіроўваецца ў школьную бібліятэку, якою яна загадвае. Сюды ідуць вучні, каб атрымаць для чытання кнігі.

Вучань VIII класа Руткоўскі Павел захапляецца літаратурай. Ён просіць Еўгенію Ільінічну падшукаць яму кнігу, як пісаць вершы, апавяданні. Паўлоўская старанна выконвае просьбу вучня. Байкачова Ольга і Логвін Нікалай — выдатнікі па замежнай мове. Яны часта звяртаюцца да Еўгеніі Ільінічны па незразумелых пытаннях. Паўлоўская ўважліва выслухоўвае іх, дае вычарпальныя адказы. Ды і не толькі па прадметных матэрыялах звяртаюцца вучні да Еўгеніі Ільінічны.

Аднаго цікавіць радуга, другога — калейдаскоп, трэцяга — хто такія Нансен і Джэмс Кук. Паўлоўская дапамагае разабрацца ў незразумелым. Яна заўсёды сярод дзяцей. І аб сваёй рабоце яна кажа:

— Прафесію настаўніка я лічу самай пачэснай прафесіяй. Я працую ўжо каля 40 год настаўніцай, але сіл і жадання працаваць і надалей у мяне яшчэ многа.

Я. ШЫНГАРОЎ.

Жлобінскі раён.

ПРАТЭСТЫ СУПРОЦЬ НАДЗВЫЧАЙНЫХ ЗАКОНАЎ ВА ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 25 красавіка. (ТАСС). Нацыянальны совет федэрацыі французскіх чыгуначнікаў прыняў рэзалюцыю пратэсту супроць увядзення ва Францыі 45-гадзіннага рабочага тыдня. Совет пастанавіў арганізаваць кампанію пратэста супроць надзвычайных законаў і склікаць з гэтай мэтай у буйнейшых цэнтрах Францыі спецыяльныя прафсаюзныя сходы.

Рэзалюцыю пратэста супроць надзвычайных законаў прыняла таксама прафсаюзнае аб'яднанне маракоў.

З артыкулам супроць увядзення 45-гадзіннага рабочага тыдня выступіў учора ў газеце «Пепль» генеральны сакратар Усеагульнай канфедэрацыі працы Жуо.

ДА ВЫНІКАЎ ІТАЛА-ЮГАСЛАЎСКІХ ПЕРАГАВОРАЎ

ЛОНДАН, 25 красавіка. (ТАСС). Спецыяльны карэспандэнт газеты «Ньюс кронікл» у Белградзе паведамляе, што патрабаванні, прад'яўленыя Чыано югаслаўскаму міністру замежных спраў Марковічу, ішлі значна далей, чым проста пагадненне аб устанаўленні больш цесных адносін паміж Югаславіяй і «оссю Рым—Берлін». Гэтыя патрабаванні ўключалі цэлы рад праблем, якія датычаць Балканскіх краін і краін Паўднёва-Усходняй Еўропы. У прыватнасці, Чыано патрабаваў, каб Югаславія заключыла пакт аб ненападзе з Венгрыяй і зрабіла-б «сімвалічную» ўступку часткі сваёй тэрыторыі Венгрыі.

Затым Марковічу было дана зразумець, што ў выпадку ўзнікнення вайны супроць Румыніі Югаславія павінна аказаць садзейнасць дзяржавам «осі». Мяркуюць, што Марковіч павінен даць пэўны адказ пры сустрэчы з Гітлерам 26 красавіка. Апрача таго, Чыано заявіў, што Італія і Югаславія павінны заключыць пагадненне аб сумеснай дапамозе Балгарыі ў пытанні аб звароце ёй страчаных тэрыторый у час сусветнай вайны.

ВАЕННАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ Ў БЕРЛІНЕ

ПАРЫЖ, 26 красавіка. (ТАСС). Па вестках газеты «Эвр», у Берліне адбылася ваенная канферэнцыя дзяржаў, якія прымыкаюць да «осі Рым—Берлін». На канферэнцыі прысутнічалі Герынг, Кейтэль, Гес, германскія тэхнічныя саветнікі, а таксама замежныя дэлегацыі — італьянская, іспанская, японская, венгерская і балгарская. Мэтай гэтай канферэнцыі, па сцвярджэнню газеты «Эвр», было «ўстанаўленне тэхнічных планаў дзяржаў «осі Рым—Берлін», стаўшае неабходным пасля паслання прэзідэнта Рузвельта.

Агенты германскага міністэрства замежных спраў, піша «Эвр», аказвалі моцнае даўленне на ваенных дэлегатаў Балгарыі з мэтай пераканаць апошніх, што Балгарыя «можа дабіцца тэрытарыяльных выгад за кошт сваіх суседзяў, калі яна далучыцца да «осі Рым—Берлін».

ГЕРМАНСКАЯ АГЕНТУРА Ў ПОЛЬСКІМ ПАМОР'І

ВАРШАВА, 24 красавіка. (ТАСС). Друк прадаўжае паведамляць аб правакацыйных дзеяннях германскіх агентаў у польскім Памор'і. Па паведамленню газеты «Ілюстраваны кур'ер цодзенны», у Картузах два немцы фашысты арыштаваны за распаўсюджанне хлуслівых панічных чуткаў. У Хойніцах адзін нямецкі фашыст прысуджан да году турэмнага зняволення за зняважу польскага народа і дзяржавы. У Запедове на Кашубах да 8-мі месяцаў турмы прыгаворан германскі падданы за распаўсюджанне хлуслівых чуткаў. «Ілюстраваны кур'ер цодзенны» паведамляе далей аб масавым пранікненні германскай прапагандысцкай літаратуры ў Польскую Сілезію.

МІЛЬЁНЫ ДЗЯЦЕЙ У ЗША—ПА-ЗА ШКОЛАЙ

Газета «Геральд трыбюн», закранаючы ўсеагульнае навучанне ў ЗША, указвае, што ў гэтых адносінах краіна надзвычай адстала. Па словах газеты, у ЗША ў сучасны момант налічваецца звыш 4 млн. дзяцей, якія пазбаўлены магчымасці наведваць пачатковыя і сярэднія школы. Далей газета ўказвае, што велізарная колькасць настаўнікаў знаходзіцца ў цяжкіх умовах. Прыкладна 25 процантаў усіх амерыканскіх настаўнікаў атрымліваюць зарплату ніжэй некваліфікаваных рабочых.

25 красавіка (ТАСС).

АНГЛІЙСКІЯ ГАЗЕТЫ АБ КІТАЙСКІМ НАСТУПЛЕННІ

ЛОНДАН, 26 красавіка. (ТАСС). Ганконгскія карэспандэнты розных газет паведамляюць аб тым, што тэмпы кітайскага наступлення на японскія пазіцыі няспынна растуць, кітайскае камандаванне адправіла на фронт новыя сілы.

Карэспандэнт газеты «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост» паведамляе, што «японскія лініі фронта ўсюды аслаблі».

Карэспандэнты газет указваюць, што кітайскія войскі пагражаюць цяпер японскім пазіцыям у непасрэднай блізасці ад Кантона, Кайфына, Наньчана і Нанкіна.

СТРАТЫ ЯПОНЦАЎ

ШАНХАЙ, 25 красавіка. (ТАСС). У рэзультаце актыўных аперацый кітайскіх войск японцы нясуць велізарныя страты. Па паведамленню газеты «Бэньвэйбао», за апошні месяц у Шанхай дастаўлена з паўднёвага фронта 15 тыс. раненых японскіх салдат і такая-ж прыкладна колькасць з паўночнай часткі правінцыі Цзянсі. Агульная колькасць раненых японскіх салдат, якія знаходзяцца ў даны час у Шанхаі, дасягае 60 тыс. чалавек. Японскія шпіталі перапоўнены. 24 красавіка з Шанхая ў Японію было адпраўлена 1000 урн з прахам забітых японскіх салдат.

Мастацкая самадзейнасць к 1 мая. Калектыў мастацкай самадзейнасці менскай абутковай фабрыкі імені Кагановіча рыхтуецца да выступленняў у дні першамайскіх урачыстасцей. НА ЗДЫМКУ: за развучваннем частушак. На пярэднім плане, злева направа — стаханаўкі-загатоўшчыцы тт. З. А. Вайцэнк і Е. А. Юхо.

Фота Л. А. Масалева. (Фотахроніка БЕЛТА).

НАПЯРЭДАДНІ ПЕРШАГА МАЯ

(Ад карэспандэнтаў «Звязды» і Белта)

ПАКАЗАЛЬНЫЯ МАЛАДЗЁЖНА-КОМСАМОЛЬСКІЯ ПАЯЗДЫ

МЕНСК. Стаханаўцы Менскага ўчастка спальных вагонаў Заходняй чыгункі ў падарунак вялікаму пралетарскаму святу — 1 мая абсталявалі два паказальных кур'ерскіх паязды, якія курсіруюць на лініі Негарэлае—Менск—Уладзівасток і Негарэлае—Менск—Хабараўск.

Ва ўсіх вагонах вывешаны барэльефы правадыроў партыі і ўрада, плакаты з артыкуламі вялікай Сталінскай Канстытуцыі.

У цэнтры кожнага вагона добра аформлены на чырвоным шкле карты СССР, дзе люстранай рысай паказан шлях, на якому ідзе поезд, з указаннем галоўных астановак і часу стаянкі. Першы поезд адправіўся ў шлях 24 красавіка. Яго абслугоўвае маладзёжна-комсамольская брыгада. Другі поезд адпраўляецца 28 красавіка.

СВЯТОЧНЫ БАЛ-МАСКАРАД

МАГІЛЕЎ. Весела і радасна будуць сустракаць Першамай рабочыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі аўтарамонтнага завода імені Кірава. Вялікія пано ўжо пабудаваны ля клуба, упрыгожваюцца транспарантамі, лозунгамі. 30 мая пасля ўрачыстага сходу ў клубе адбудзецца вялікі паказ мастацкай самадзейнасці. Асабліва цікавым будзе выступленне заводскага ансамбля цыганскай песні і скачак.

Вечарам 2 мая ў клубе заззяе святочная ілюмінацыя з бенгальскімі агнямі — пачнецца бал-маскарад.

ФІЗКУЛЬТУРНАЕ СВЯТА НА КАЛГАСНЫМ СТАДЫЁНЕ

ЖЛОБІН. Да году таму назад калгас імені Комсамола атрымаў усесаюзную прэмію — 10.000 рублёў за добрую пастаноўку фізкультурна-абароннай работы. За гэтыя сродкі на прыгожым беразе Дняпра пабудован добра абсталяваны стадыён. У першамайскія дні на калгасным стадыёне адбудзецца вялікае фізкультурнае свята — спаборніцтвы па валейболу, велацыкльныя гонкі і інш.

НОВЫЯ КЛУБЫ, МАГАЗІНЫ

ПОЛАЦК. К 1 мая калгасная вёска ўзбагаціцца радам новых культурных і бытавых устаноў. У Баярскім сельсовеце заканчваецца будаўніцтва новага Дома сацкультуры. Тут абсталяваны вялікая глядзельная зала, залы для гульняў, бібліятэка. У Доме сацкультуры сельсовета да свята заканчваецца абсталяванне гукавой кінаўстаноўкі. У Сяроцкім сельсовеце адкрываецца новы ўніверсальны магазін, закончана будаўніцтва вялікага магазіна ў Бельскім сельсовеце.

ПЕРШАМАЙСКІЯ РАДЫЁПЕРАДАЧЫ

Беларускі радыёкамітэт арганізоўвае шэраг агітацыйна-прапагандысцкіх, літаратурных і музыкальных перадач, прысвечаных міжнароднаму пралетарскаму святу — 1 мая. Будуць трансліравацца даклады на тэму «Першае мая — баявы агляд рэвалюцыйных сіл міжнароднага пралетарыята», «Чырвоная Армія — гордасць савецкага народа», «Мацаваць адзіны народны фронт» і т. д. Ля мікрафона выступяць байцы, камандзіры, палітработнікі Чырвонай Арміі, пагранічнікі, знатныя людзі рэспублікі, якія раскажуць чым яны адзначаюць 1 мая. Сіламі артыстаў і ўдзельнікаў мастацкай самадзейнасці будзе дана 15 святочных канцэртаў.

У 9 гадзін 58 мінут праз рупары, якія устаноўлены на вуліцах Менска, будзе трансліравацца першамайскі парад на Краснай плошчы ў Маскве. У 11 гадзін на эфіры пачне перадавацца рапартаж аб дэманстрацыі і парадзе на плошчы імені Леніна ў Менску, а затым — трансляцыя аб першамайскіх дэманстрацыях працоўных ў Магілеве, Віцебску, Мазыры і Гомелі.

СВОЕЧАСОВА ЗАВЯРШЫЦЬ ЗБОР УЗНОСАЎ ПА ПАДПІСЦЫ НА ПАЗЫКУ

Наўрад ці трэба даказваць важнасць дзяржаўных пазык у нашай краіне. Пазыкі з'яўляюцца не толькі крыніцай фінансавання соцыялістычнай гаспадаркі — яны дэманстрыруюць высокую свядомасць совецкага народа, які сваімі адлічэннямі з заработку прымае актыўны ўдзел у соцыялістычным будаўніцтве.

1 мая заканчваецца тэрмін аплаты падпіскі па Пазыцы трэцяй пяцігодкі (выпуск першага года). На жаль, некаторыя мясцовыя кіраўнікі яшчэ не зразумелі ўсёй гаспадарча-палітычнай важнасці своечасовага збору ўзносаў па падпісцы на пазыку. У Рудзенскім раёне Менскай вобласці збор пазыковых сродкаў ідзе вельмі дрэнна. Яшчэ не сабрана ўзносаў у суме 87 тыс. рублёў, у тым ліку з вёскі—30 тыс. рублёў. Асабліва адстае Сяргеевіцкі сельсовет (старшыня т. Ермак), дзе запазычанасць па збору ўзносаў складае суму ў 5.395 рублёў. Таксама адстаюць Рудзенскі сельсовет, дзе не сабрана ўзносаў 3.299 рублёў, Карзуноўскі сельсовет — 3.285 рублёў, Цытвянскі—1.610 руб., і іншыя.

Трэба па-большэвіцку ўзяцца за збор пазыковых узносаў з такім разлікам, каб поўнасцю і своечасова сабраць іх і выдаць падпісчыкам аплачаныя аблігацыі.

А. АБРАМАЎ,
депутат Вярхоўнага Совета СССР.

РАЗДАЧА АБЛІГАЦЫЙ ПАЗЫКІ

У Віцебску шырока разгарнулася падрыхтоўка да раздачы аблігацый Пазыкі трэцяй пяцігодкі (выпуск першага года). На фабрыцы «КІМ» вылучана спецыяльна 26 таварышаў з комсамольскага, профсаюзнага і фінансавага актыва, якія будуць дастаўляць аблігацыі на-дом рабочым, што знаходзяцца ў адпуску.

265 калектываў ужо атрымалі аблігацый пазыкі на суму ў 2.955 тыс. рублёў для раздачы падпісчыкам.

О. М. ГАЛУБОЎСКІ.

СХОД АБАРОННАГА АКТЫВА г. МЕНСКА

Учора адбыўся сход актыва асоавіяхімаўскіх арганізацый горада Менска. З дакладам аб выніках XVIII з'езда ВКП(б) і задачах масавай абароннай работы выступіў палкоўнік тав. Марозаў. З вялікім уздымам сход прыняў прывітальнае пісьмо таварышу Сталіну.

АВІЯПОШТА Ў БССР

Учора адкрылася летняя паветраная навігацыя па абслугоўванню БССР паштовай авіясувяззю. Штодзенна раніцой самалёты вылятаюць з Менска ў абласныя і раённыя цэнтры, у паасобныя сельсоветы, куды дастаўляецца пошта, галоўным чынам рэспубліканскія газеты. Кожны самалёт бярэ на борт да 200 кілограмаў пошты. Рэгулярнымі рэйсамі абслугоўваецца 17 аддаленых раёнаў Палескай і іншых абласцей.

ПАВЕЛІЧЭННЕ ВЫПУСКУ МЯСНЫХ ПОЎФАБРЫКАТАЎ

Да першамайскіх дзён Менскі мясакамбінат значна пашырыў вытворчасць мясных поўфабрыкатаў. Штодзенны выпуск маскоўскіх катлет павялічан з 10.000 да 20.000, пельменей са 100 кілограмаў да 200 кілограмаў, піражкоў з мясам з 10.000 да 20.000 штук і т. д.

СУД

СПРАВА ПАКЛЁПНІКА-ПРАВАКАТАРА ЗЕМЦАВА

Допыт сведкаў закончан. Судовая калегія Вярхоўнага суда БССР поўнасцю выкрыла варожую дзейнасць паклёпніка-правакатара Земцава.

На вячэрнім пасяджэнні 26 красавіка з прамовай выступіў прадстаўнік дзяржаўнага абвінавачання пракурор рэспублікі тав. Новік.

— На лаве падсудных,—гаворыць пракурор, — знаходзіцца заядлы кар'ерыст, паклёпнік, правакатар. У святле рашэння XVIII партыйнага з'езда гэты працэс набывае вялікае значэнне. Ворагі народа стараліся шляхам рэпрэсій і няправільнага выключэння комуністаў з радоў ВКП(б) выклікаць азлабленне сярод членаў партыі. Такую-ж мэту ставіў і падсудны Земцаў.

Прааналізаваўшы матэрыялы суда і папярэдняга следства, даўшы характарыстыку падсуднага, пракурор патрабуе ад суда прымянення да падсуднага доўгага тэрміну турэмнага зняволення.

Пасля прамовы пракурора выступіў прадстаўнік абароны — член Менскай калегіі абаронцаў — тав. Меерзон.

**

Позна ноччу быў вынесен прыгавор. Паклёпнік-правакатар Д. Я. Земцаў прыгаворан да 10 год пазбаўлення волі ў аддалёных мясцовасцях СССР з паражэннем у правах пасля адбыцця пакарання тэрмінам на 5 год, з канфіскацыяй належачай яму асабіста маёмасці.

І. МІН.

Пісьмо ў рэдакцыю

У «Звяздзе» ад 18 красавіка 1939 года быў апублікован мой артыкул «Глыбока раз'ясняць працоўным рашэнні XVIII з'езда ВКП(б)». У чацвертай калонцы, у другім абзацы мною дапушчана недакладнасць. Гэты абзац трэба чытаць:

«У рэзультаце была падана заява ў партарганізацыю, дзе на ўчоце знаходзіцца тав. Сазончук. Партсход на працягу двух дзён разглядаў яго справу. Было ўстаноўлена, што тав. Сазончук зусім правільна раз'ясняў слухачам аб мерах спажывання ў капіталістычных краінах і СССР. Але трэці сакратар райкома партыі, які прысутнічаў на сходзе, відаць, у парадку самастрахоўкі ўнёс прапанову аб'явіць вымову інструктару райвыканкома тав. Лаўдо і прапагандысту тав. Сазончуку».

А. КУРАЎ.

АД РЭДАКЦЫІ

У газеце «Звязда» № 263 (5937) ад 16 лістапада 1937 года быў змешчан артыкул «Пакласці канец злачыннай дзейнасці», у якім тав. М. Лоцманаў абвінавачваўся ў радзе злоўжыванняў. Далейшым расследваннем факты не пацвердзіліся.

Гэтым рэдакцыя выпраўляе сваю памылку.

ДЗЕННІК

◆ Сёння, у 7 гадзін вечара, у Вялікай зале Дома партактыва аддзел прапаганды і агітацыі Менгаркома КП(б)Б праводзіць публічны даклад аб міжнародным становішчы.

Дакладчык М. С. Драгілеў.

Білеты прадаюцца ў касе Дома партактыва з 10 г. раніцы да 7 г. вечара. Цана білета 50 кап.

В. а. адказнага рэдактара **Д. Т. ЛЕБЕДЗЕЎ.**

ВЕЛДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА
30 красавіка БАХЧЫСАРАЙСКІ ФАНТАН
Абанемент № 73.
1 мая МІХАСЬ ПАДГОРНЫ
Абанемент № 74.
Білеты ў касе тэатра з 4 да 8 г. веч. і ў касе пры Доме саюзаў з 12 да 6 г. веч.
Пачатак у 8 г. веч.

ВЕЛДЗЯРЖДРАМТЭАТР
27 красавіка ПАДЗЬ СЯРЭБРАНАЯ
Абанемент № 139.
Пачат. у 7 г. 30 м. веч.

Гастролі Дзяржаўнага Рускага драматычнага тэатра БССР (Памяшк. Дзярж. Яўрэйск. тэатра)
27 красавіка ТАНЯ
Пачат. у 8 г. веч.

Кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»
ЛЕНІН у 1918 годзе
Пачатак у 3, 5.30, 8 і 10.30 г. веч.

Кінотэатр «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ»
АРСЕН

ДЗІЦЯЧЫ КІНОТЭАТР
ВЯЛІКАЕ ЗАРАВА

Кінотэатр «СПАРТАК»
МЫ З КРАНШТАТА

Кінотэатр «НАВІНЫ ДНЯ»
1. Журнал Маскоўскай студыі кінохронікі № 33.
2. Родная кроў (навукова-папулярны фільм).

Кінотэатр „РОДИНА“
ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ
АПОШНІ ТАБАР
ВЫСТУПЛЕННЕ АРТЫСТАЎ ДЗЯРЖЭСТРАДЫ
Ігар ЮЖЫН (САТЫРА) | Е. МАРКАВА (ЖАНРАВЫЯ ПЕСНІ)
ПАЧАТАК СЕАНСАЎ у 6, 7.30, 9.15 і 11 г. КАСА — з 1 г. дня.

ДА ВЕДАМА НАСЕЛЬНІЦТВА!
ЛЯЧЭБНІЦА Менгорздрава ПЕРАМЯСЦІЛАСЯ
ў памяшканне 2-га КЛІНІЧНАГА ГАРАДКА (вул. М. Горкага, 2).
ПЛАТНЫ ПРЫЁМ урачамі-спецыялістамі ўсіх спецыяльнасцей ПРАВОДЗІЦЦА ШТОДЗЁННА з 20 красавіка з 3 г. дня, а ў агульнавыходныя—з 9 г. раніцы.
ДЫРЭКЦЫЯ.

МЕНГОРПРАМГАНДАЛЬ
ДА ЎВАГІ
ЎСТАНОЎ, АРГАНІЗАЦЫЙ, КЛУБАЎ, ГУРТКОЎ МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ І АСОБНЫХ ГРАМАДЗЯН.
ДА ПЕРШАМАЙСКІХ СВЯТ
ва ўнівермагу культтавараў № 8 (рог Совецкай і Валадарскай, 29/9) і магазіне № 42 (Совецкая, 67)
ЁСЦЬ У ВЯЛІКІМ ВЫБАРЫ:
Бюсты і партрэты правадыроў на палатне, каляровыя, у багетных рамах і без рам розных памераў.
Музыкальныя інструменты: балалайкі, мандаліны, гітары, домры, домравыя аркестры, гармонікі, баянавыя аркестры і інш.
Апрача гэтага ёсць таксама ў продажы ВЯЛІКІ ВЫБАР і іншых тавараў.
Магазіны адпускаюць тавары ЗА НАЯЎНЫ РАЗЛІК і ПА ПЕРАЛІЧЭННЯХ.
З 20 да 30 красавіка магазіны адкрыты штодзенна з 10 г. раніцы да 8 г. 45 м. вечара.
МЕНГОРПРАМГАНДАЛЬ.

МЕНСКІ ТРЭСТ РЭСТАРАНАЎ І КАФЭ
ДА ПЕРШАМАЙСКІХ СВЯТ
РЭСТАРАНЫ і СТАЛОВЫЯ ТРЭСТА
прымаюць папярэднія ЗАКАЗЫ на СНЕДАННІ, АБЕДЫ І ВЯЧЭРЫ з дастаўкай на-дом.
ПРЫМАЮЦЦА ЗАЯЎКІ НА АБСЛУГОЎВАННЕ ВЕЧАРОЎ, БАНКЕТАЎ НА-ДАМУ, з забеспячэннем кваліфікаваным саставам работнікаў і сервіроўкай сталоў.
У рэстаранах арганізуюцца СПЕЦЫЯЛЬНЫЯ СТОЛІКІ з наборам розных відаў закусак і напіткаў.
У дні свята ў рэстаранах і сталовых ЗНАЧНА ПАШЫРАН АСАРТЫМЕНТ РОЗНЫХ БЛЮД, ХАЛОДНЫХ ЗАКУСАК І КАНДЗІЦЕРСКІХ ВЫРАБАЎ.
ЧАС РАБОТЫ сталовых і рэстаранаў у дні першамайскіх свят будзе павялічан на 2 гадзіны.
АДРАСЫ СТАЛОВЫХ І РЭСТАРАНАЎ:
1. Сталовая № 1—Совецкая, 55. Тэл. 20-837.
2. Сталовая № 2—Совецкая, 96. Тэл. 25-588.
3. Сталовая № 8 — Інтэрнацыянальная, 10. Тэл. 20-821.
4. Рэстаран фабрыкі-кухні—Свердлоўскі тупік. Тэл. 22-427
5. Рэстаран «Еўропа»—Ленінская 9-1. Тэл. 22-321.
6. Рэстаран «Беларусь»—рог Валадарскай і Кірава. Тэл. 24-349 (прасіць рэстаран).
ДЫРЭКЦЫЯ.

Дастойна сустрэнем міжнароднае пралетарскае свята 1 мая!
ДЛЯ ЎПРЫГОЖВАННЯ БУДЫНКАЎ, КВАТЭР, ВІТРЫН І АФАРМЛЕННЯ КАЛОН К ПЕРШАМАЙСКАЙ ДЭМАНСТРАЦЫІ
У МАГАЗІН МАСТАЦКАЙ ПРАДУКЦЫІ КОГІЗ'а (СОВЕЦКАЯ, 71, тэл. 23-712)
ПАСТУПІЛІ У ПРОДАЖ У ВЯЛІКІМ ВЫБАРЫ
ПАРТРЭТЫ КІРАЎНІКОЎ ПАРТЫІ І ЎРАДА на палатне ў рамах і без рам. Цана ад 46 р. да 275 р.
ПАРТРЭТЫ ФОТО і ЛІТАГРАФСКІЯ ў рамах і без рам. Цана ад 50 к. да 22 р.
Розныя ПАНО на палатне і на ватманскай паперы ў прыгожа аформленых рамах. Цана ад 350 р. да 700 руб.
ФОТААЛЬБОМЫ і ФОТАПАДБОРКІ на розныя грамадска-палітычныя тэмы. Цана ад 5 р. 50 к. да 90 руб.
ГЕРБЫ ІЛЮМІНАВАНЫЯ, ГІПСАВЫЯ і з ПАП'Е-МАШЭ.
КАРЦІНЫ на палатне. Цана ад 56 р. да 650 руб.
КАРЦІНЫ З ДЗІЦЯЧАЙ СЕРЫІ і розныя іншыя карціны НА ШКЛЕ.
ПЛАКАТЫ, ЛОЗУНГІ і РЭПРАДУКЦЫІ З КАРЦІН і розныя ФОТАЗДЫМКІ на совецкія і міжнародныя тэмы (па матэрыялах XVIII з'езда ВКП(б), барацьба рабочага класа ў капіталістычных краінах і т. д.).
З 20 ДА 30 КРАСАВІКА МАГАЗІН АДКРЫТ з 10 г. раніцы да 8 г. вечара БЕЗ ВЫХОДНЫХ ДЗЁН.
ПА ЖАДАННЮ ПАКУПНІКОЎ КУПЛЕНЫ ТАВАР ДАСТАЎЛЯЕЦЦА магазінам НА-ДОМ.
БЕЛ. АДДЗ. КОГІЗ'а.

ДА СВЯТА 1 МАЯ
ў гадзінніка-каўровы магазін № 27 МЕНГОРПРОМГАНДЛЯ (Ленінская, 16)
ПРЫБЫЛА ВЯЛІКАЯ ПАРТЫЯ КАЎРОЎ РОЗНЫХ ВЫРАБАЎ І РАЗМЕРАЎ

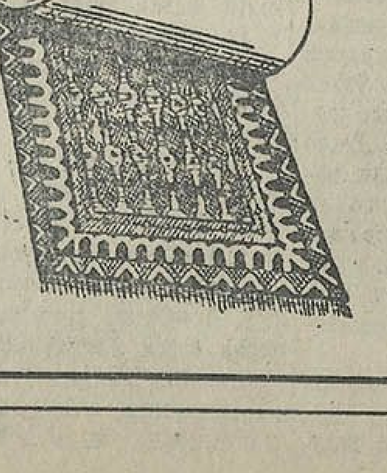

МАГАЗІН АДПУСКАЕ ТАВАР ЗА НАЯЎНЫ РАЗЛІК І ПА ПЕРАЛІЧЭННЯХ.
МАГАЗІН КУПЛЯЕ ЗА НАЯЎНЫ РАЗЛІК ГАДЗІННІКІ, КАЎРЫ І АНТЫКВАРНЫЯ РЭЧЫ (пакупныя цэны ПАВЫШАНЫ).
ДЫРЭКЦЫЯ.

Уп. Галоўлітбела № К—1036. Менск, друкарня «Звязды», Совецкая, 49. М., Л., Ш.